

آزمون ۲۸ دی ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۱۱۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	تاریخ (۲) - آشنا	۱۰	۶۱	۷۰	
۸	جغرافیا (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	فلسفه	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
۱۰	فلسفه - آشنا	۱۰	۹۱	۱۰۰	

سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
علی آزاد، محمد اسدی، علی حسینی نوه، رضا خان بابایی، میثم خشنودی	ریاضی و آمار (۲)
سعید جعفری، احمد فهیمی، اعظم نوری نیا، محمد نورانی	علوم و فنون ادبی (۲)
محمد ابوالحسنی، ملیکا ذاکری، حبیبه محبی، سیده نسرين نوربخش	جامعه‌شناسی (۲)
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، ملیکا ذاکری، عادلہ علیرضایی مقدم، محمدعرفان فرهادی	روان‌شناسی
علی اکبر ایمان‌پرور، آرمین ساعدیناه، کامران عبداللہی، ولی‌الہ نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۲)
محمد ابوالحسنی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی	تاریخ (۲)
محمد ابوالحسنی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی	جغرافیا (۲)
یاسین ساعدی، موسی سپاهی، کوثر دستورانی، محمد قاسمی، آرمین کرمی زرنندی	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	مهدی مسلمانی	محمد بحیرایی، محمد غنی زاده سیدعلی موسوی فرد	ماهان زواری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، مریم پیروی، احسان کلاته	نازنین حاجیلو	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۲)	محمد مهدی یعقوبی	امیر حسین کاروبین، محمد تراز، آرش مرتضایی	نازنین حاجیلو تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	عاطفه طاهر، فرهاد علی نژاد	نازنین حاجیلو	محمد صدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس پور احسان کلاته	نازنین حاجیلو	لیلا ایزدی
تاریخ (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	تابان صیقلی، محمد تراز	عطیه محلوچی
جغرافیا (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	تابان صیقلی، محمد تراز	عطیه محلوچی
فلسفه	یاسین ساعدی	فرهاد علی نژاد، سیدپارسا طبایی	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهین علی محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

دوره نیم‌سال اول

فصل ۱ درس ۱ و ۲ و فصل ۲ درس ۱
صفحه ۲ تا ۳۳

۱- اگر گزاره $r \Rightarrow (p \sim q)$ به انتفای مقدم، دارای ارزش درست باشد و گزاره $(p \Leftrightarrow q) \vee r$ ، دارای

ارزش نادرست باشد و s ، گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره $(p \Rightarrow s) \Leftrightarrow (\sim r \vee s)$ ، کدام است؟

- (۱) هم‌ارز s (۲) هم‌ارز $\sim s$ (۳) درست (۴) نادرست

۲- در کدام گزینه، اگر در جای خالی، گزاره‌ای درست قرار دهیم، ارزش کل گزاره، نادرست می‌شود؟

تهایی

(۱) $(\dots)$ حاصل عبارت $\frac{9a^2 + 6ab + b^2}{9a^2 - b^2} + \frac{a^2 - 2ab}{3a^2 - ab}$ ، برابر $\frac{2a+b}{2a-b}$ است.

(۲) در تجزیه $(4x^2 - 9)$ ، عامل $(2x - 3)$ وجود دارد $(\dots)$

(۳) $(\dots) \Leftrightarrow \frac{5^3}{8^2} \times \frac{3^{-2} \times 2^9}{10^3 \times 9^2} = 9$

(۴) حاصل عبارت $(\frac{a+b}{a-b})^2 \times (a-b)^2$ ، برابر $a^2 - b^2$ است. $(\dots) \Rightarrow (a \neq b)$

۳- اگر $[(p \Rightarrow q) \wedge \sim p] \Rightarrow [(\sim p \vee p) \wedge (\sim q \wedge q)]$ ، نادرست باشد، ارزش گزاره $(p \Rightarrow ((q \vee p) \wedge (\sim p \wedge r)))$ ، کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست

(۳) بستگی به r دارد. (۴) بستگی به q دارد.

۴- اگر ارزش گزاره $\sim p \Rightarrow q$ نادرست باشد، در کدام یک از گزینه‌های زیر، ارزش گزاره مرکب داده شده درست است؟

- (۱) $p \vee q$ (۲) $\sim q \wedge \sim p$ (۳) $q \wedge \sim p$ (۴) $\sim q \Rightarrow p$

۵- اگر $f(x) = \begin{cases} 2ax + 5b & ; x \geq 2 \\ -2x^2 + 1 & ; -1 \leq x \leq 2 \\ b - ax & ; x \leq -1 \end{cases}$ ، یک تابع باشد، مقدار ab کدام است؟

- (۱) -۶ (۲) -۱ (۳) صفر (۴) ۸

محل انجام محاسبات

۶- اگر نقطه A ، $A(n^2 - 6n, -5n + 12)$ روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشد، بیشترین مقدار $(\frac{1}{n})^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{16}$ (۲) $\frac{9}{16}$ (۳) $\frac{1}{18}$ (۴) $\frac{1}{9}$

۷- اگر دامنه و برد تابع $f(x) = \begin{cases} 3x+a & ; x \geq 2 \\ 2x+b & ; x \leq -1 \end{cases}$ برابر باشند، حاصل $a+b$ کدام است؟

- (۱) ۳   (۲) ۴   (۳) -۳   (۴) -۴

۸- اگر f و g تابع همانی باشند و $f(\Delta m^2 - 10) = -3m - 2$ و $g(x) = (a-3)x^2 + (a-b)x$ باشد، حاصل $f(m+6) + g(2a+b)$ نهایی

کدام است؟ ($m \in \mathbb{N}$)

- (۱) ۷   (۲) ۸   (۳) ۱۵   (۴) ۱۲

۹- اگر $f(x)$ تابع همانی و $g(\Delta x + 2) = 4$ باشد و بدانیم: $3f(x+4) - g(7x+2) = 7$ در این صورت x برابر با کدام گزینه نهایی

است؟

- (۱) ۵   (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) ۷   (۴) صفر

۱۰- اگر f یک تابع ثابت و $g(x) = -x$ باشد و داشته باشیم $\frac{2g(-4) - 3f(-\frac{2}{3})}{f(0) \times g(\frac{5}{4})} = 3g(-\frac{4}{3})$ ، مقدار $f(-3) \times 3g(4)$ کدام نهایی

است؟

- (۱) -۴   (۲) ۴۸   (۳) ۱۲   (۴) -۴۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

دوره نیم‌سال اول

درس ۱ تا درس ۶

صفحه ۱۰ تا ۵۶

۱۱- در کدام عبارات (درباره نثر دوره عراقی) قلمرو ذکر شده روبه‌روی آن درست است؟

الف) مدعیان عرفان هم که به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند. (ادبی)

ب) در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهر سازی و تصنع پرداختند. (فکری)

ج) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت، هر چند نمونه‌هایی با نثر پیچیده نیز در میان تاریخ‌های این دوره یافت می‌شود. (زبانی)

د) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد. (فکری)

(۱) الف، ب (۲) الف، د (۳) ج، د (۴) ج، ب

۱۲- در کدام گزینه، ویژگی فکری سبک عراقی به درستی ذکر نشده است؟

(۱) چهره باغ به خونابه فرو می‌شستم

دهن چشمه پر از لؤلؤ تر می‌کردم (غم‌گرایی)

(۲) گریزان گردد از هر سوی ناکام

چو عشق از در درآید عقل از بام (عشق‌گرایی)

(۳) در آرزوی رویست ای آرزوی جانم

دل نوحه‌کنان تا چند، جان نعره‌زنان تا کی؟ (فراق)

(۴) من به حق، باقی شدم اکنون که از خود فانی‌ام

هان ز خود فانی مطلق شو به حق شو استوار (بازتاب بیشتر علوم در شعر)

۱۳- موضوع چند اثر نادرست است؟

«لمعات: سیر و سلوک عارفانه / مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد: در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی / تاریخ جهانگشا:

شرح ظهور تیمور / المعجم فی معاییر اشعار العجم: علم بیان / منظومه موش و گربه: ناهنجاری‌های اجتماعی / تاریخ گزیده:

تاریخ خلفای بنی‌امیه / نفحات‌الأنس: حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان / تذکره دولت‌شاه: عرفان و تصوف»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، تشخیص، تضاد و جناس» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

الف) گر به مسجد روم ابروی تو محراب من است

ور به آتشکده زلف تو چلیپا دارم

ب) در شاهراه دولت سرمد به تخت بخت

با جام می به کام دل دوستان شدم

ج) با دشمن من ساخته‌ای دور از من

با دوری تو سوخته‌ام دور از تو

د) برو ای سپر ز پیشم که به جان رسید پیکان

بگذار تا ببینم که که می‌زند به تیرم

ه) موی من مانند یال اسب مغرورم سپید

روزگار من شبیه کتری چوپان سیاه

(۱) ب، ج، ه، د، الف (۲) الف، ج، د، ه، ب (۳) د، الف، ج، ه، ب (۴) الف، ب، د، ه، ج

۱۵- تعداد تشبیه در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) همت من همچو رعد نکته من همچو ابر

قطره چکد ز ابر من چون بفشارد مرا

(۲) ز اول امروزم او می‌پیراند چو باز

تا که چه گیرد به من بر که گمارد مرا

(۳) کاهل و ناداشت بدم کام درآورد مرا

طوطی اندیشه او همچو شکر خورد مرا

(۴) اسب سخن بیش مران در ره جان گرد مکن

گر چه که خود سرمه جان آمد آن گرد مرا

۱۶- در کدام گزینه، واژه مشخص شده در معنای مجازی به کار نرفته است؟

- (۱) پای بکوب و دست زن دست در آن دو شست زن / پیش دو نرگس خوشش کشته نگر دل مرا
 (۲) چون خورم اندوه او چو می بخورد / گردش این چرخ مردخوار مرا
 (۳) چو در چمن روی از خنده لب میند آن جا / که تا دگر نکند غنچه زهرخند آن جا
 (۴) جان طرب پرست ما، عقل خراب مست ما / ساغر جان به دست ما، سخت خوش است ای خدا

۱۷- پایه‌های آوایی و برش هجایی همهٔ مصراع‌ها به‌جز گزینهٔ ... درست است.

- (۱) مثل آن چایی که می‌چسبد به سرما بیشتر (مِث لِ آن چا/ یی کِ می چس/ بَد بِ سَر ما/ بی ش تر)
 (۲) مثل بیدی زلف‌ها را ریختی بر شانه‌ها (مِث لِ بی دی/ زَل فِها را/ ری خِ تی بَر/ شانِها)
 (۳) من پریشان‌تر، تو هم بی‌اعتنا تر می‌شوی (مَن پَ ری شان/ تَر تَ هَم بی/ اِ عِ تِ نَا تَر/ می شَ وی)
 (۴) عشق بعضی وقت‌ها از درد دوری بهتر است (عِش قِ بَ عِ ض/ ای وَق تِها/ دَر دِ دو را/ یِ بَ تَر سَ ت)

۱۸- اگر بیت زیر را تقطیع هجایی کنیم، به‌ترتیب به جای بخش‌های «الف» و «ب» پایه‌های آوایی کدام گزینه باید گذاشته شود؟

«مهر اگر آرد بسی بی‌جا و بی‌هنگام آرد/ قهر اگر دارد بسی ناساز و ناهنجار دارد»

		الف	
	ب		

- (۱) بَ سی بی جا / هَن جا ر دا رَد
 (۲) سی بی جا وُ / جا ر دا رَد
 (۳) رَد بَ سی بی / جا ر دا رَد
 (۴) سی بی جا وُ / هَن جا ر دا رَد

۱۹- وزن واژهٔ چند واژه «فاعلاتن» نیست؟

نهایی

«باز بچه‌ها، نیک‌بختی، ثناخوانی، رخسند تر، صبحدمان، شمس و قمر، احتشامی، آشفگی، پریشان‌گو، دیوانگی»

- (۱) شش (۲) هفت (۳) هشت (۴) پنج

۲۰- بیت کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان»
 (۱) دلبر ز آه و نالهٔ من هیچ غم نداشت
 (۲) گر هزاران دام باشد در قدم
 (۳) دور گردون‌گر دو روزی بر مراد ما نرفت
 (۴) هر چه از دل‌ها کنی تعمیر پشتیبان توست
- چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان»
 دانست کان شکار نیفتد به تیر ما
 چون تو با مایی نباشد هیچ غم
 دائماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور
 سعی در آبادی دل کن چو معمار خودی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

دوره نیم سال اول

درس ۱ تا درس ۸

صفحه ۱ تا ۷۲

۲۱- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- پرسش «آیا امکان شناخت تجربی جهان هستی وجود دارد»، در زمره پرسش‌های هستی‌شناسانه است.

- طرفداران دیدگاه اول، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند اما جهان انسانی را مهم‌تر از آن می‌دانند.

- هویت هرکس، در دایره جهان ذهنی - فردی او قرار می‌گیرد.

- از لحاظ زمانی، جهان تکوینی مقدم بر جهان انسانی است.

(۱) ص - غ - ص - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - غ - ص

۲۲- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی ارتباط دارد؟

- معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف دارد.

- فرهنگ‌های جبرگرا نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کنند.

- آدمی درباره مرگ و زندگی خود، پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آنها پاسخ داده شود.

(۱) معنویت - آزادی - عقلانیت (۲) حقیقت - آزادی - معنویت

(۳) معنویت - تعهد و مسئولیت - عقلانیت (۴) حقیقت - تعهد و مسئولیت - معنویت

۲۳- در کدام گزینه، هر دو عبارت مطرح شده صحیح می‌باشند؟

(۱) غلبه نظامی و حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم همواره گسترش فرهنگی آنها را به دنبال می‌آورد - ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهایشان داشتند و توانستند فرهنگ خود را جهانی کنند.

(۲) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر فرهنگ غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند - مغولان با شایستگی‌های جهانی شدن خود به سرعت در چین، هند و ایران گسترش یافتند و به صورت سه حکومت مستقل درآمدند.

(۳) غلبه نظامی و حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم همواره گسترش فرهنگی آنها را به دنبال نمی‌آورد - هخامنشیان اگرچه فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

(۴) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، هیچ‌گاه نمی‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد - مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند و جهانی شدند.

۲۴- هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب به کدام مرحله گسترش فرهنگ اسلامی اشاره دارد؟

- استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

- ارسال نامه‌های دعوت به اسلام به امپراتوری‌های روم و ایران

- فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را در درون خود هضم می‌کرد.

- استقامت‌ها و پایداری‌های سید جمال‌الدین اسدآبادی در راه اسلام

(۱) دوره بیداری اسلامی - دوره خلافت - دوره نبوی - دوره بیداری اسلامی

(۲) دوره استعمار - دوره نبوی - دوره بیداری اسلامی - دوره استعمار

(۳) دوره استعمار - دوره نبوی - دوره خلافت - دوره بیداری اسلامی

(۴) دوره بیداری اسلامی - دوره نبوی - دوره خلافت - دوره استعمار

۲۵- به ترتیب، هر یک از عبارات‌های زیر با کدام مفهوم مرتبط است؟

- از نتایج منطقی سکولاریسم است.

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان

- معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب

(۱) روشنگری - پروتستانتیسم - روشنگری در معنای عام

(۲) روشنگری - روشنگری در معنای خاص - سکولاریسم آشکار

(۳) اومانیزم - پروتستانتیسم - روشنگری در معنای خاص

(۴) اومانیزم - سکولاریسم - روشنگری در معنای عام

۲۶- پاسخ صحیح عبارت‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) علل فرو ریختن اقتدار کلیسا در دوران رنسانس چه بود؟

ب) دلیل نام‌گذاری دوره زمانی بین قرن چهاردهم تا شانزدهم به رنسانس چیست؟

ج) کدام مورد پس از فرو ریختن اقتدار کلیسا ظهور پیدا کرد؟

۱) الف) رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، ب) در این دوره، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند. ج) پادشاهانی که حرکت دنیوی را آغاز کرده و به دنبال توجیه رفتارهای سکولار و دنیوی خود با دین بودند.

۲) الف) جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و در نهایت فتح قسطنطنیه ب) غرب به فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

ج) پادشاهان و قدرت‌های محلی به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند.

۳) الف) جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و در نهایت فتح قسطنطنیه ب) در این دوره، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند. ج) پادشاهانی که حرکت دنیوی را آغاز کرده و به دنبال توجیه رفتارهای سکولار و دنیوی خود با دین بودند.

۴) الف) رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، ب) غرب به فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت. ج) پادشاهان و قدرت‌های محلی به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند.

۲۷- به ترتیب، کدام مورد در رابطه با ارزش‌های بنیادین غرب در رنسانس، در عرصه سیاست درست نیست اما در عرصه علم و فناوری و صنعت درست است؟

۱) اندیشه سیاسی جدید، خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند. - علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظیفه شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان را از ملک به ملکوت بر عهده نداشت.

۲) نظام سیاسی که شکل گرفت، صورتی کاملاً سکولار، دنیوی و این جهانی داشت. - در قرن هجدهم، انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد و به تدریج در دیگر کشورهای اروپایی گسترش یافت.

۳) اومانیسم، اندیشه سیاسی جدیدی بود که از این رهگذر شکل گرفت. - در رویکرد جدید، علوم تجربی، در بین علوم مختلف بیشترین اهمیت را پیدا کرد و فناوری و صنعت رهاورد این بخش از علوم بود.

۴) قوانین نظام سیاسی جدید، ریشه در خواست و اراده‌ای دارد که مستقل از ابعاد آسمانی و الهی عمل می‌کند. - در رویکرد جدید، فناوری و صنعت در بین علوم مختلف بیشترین اهمیت را پیدا کردند و علوم تجربی رهاورد این بخش از علوم بود.

۲۸- به ترتیب، موارد زیر را از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص کنید.

الف) حرکت‌های پروتستانی، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیر غربی در نظام جهانی جدید بود.

ب) جوامع استعمارزده، علی‌رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو روبه‌رو شدند.

ج) اقتدار قدرت کلیسا، موجب حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ در غرب شد.

د) ایران، اندونزی، ژاپن و فیلیپین کشورهایی بودند که در شرایط استعماری در جامعه جهانی ادغام شدند.

۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - غ - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۲۹- کدام مسئله امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید آورد؟

۱) وابستگی کشورهای استعمارزده (۲) تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

۳) مبادلات غیر متعادل تجاری در سطح جهان (۴) فرار گرفتن در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت

۳۰- کدام گزینه، به ترتیب و به درستی عبارات زیر را تکمیل می‌کند؟

الف) عملکرد اقتصادی کشورهای غربی در چارچوب ... شکل گرفت.

ب) امروزه شیوه غالب زندگی اجتماعی انسان‌ها در دنیا، زندگی در واحدهایی اجتماعی به نام ... است.

ج) ترویج ... در کشورهای غیر غربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

۱) مبادلات تجاری - دولت - علوم اقتصادی غربی (۲) قدرت سیاسی - ملت - اصول سیاسی غربی

۳) دولت، ملت‌های جدید - کشور - علوم انسانی غربی (۴) اقتصاد تک‌محصولی - جامعه - فرهنگ غربی

۳۶- با توجه به طبقه‌بندی حافظه براساس نوع اطلاعات، پرسش‌های زیر، به ترتیب با کدام نوع حافظه ارتباط دارد؟

تولیدی - بین فرضیه و نظریه چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

- در تابستان سال گذشته، به کجا سفر کردید؟

- عوامل ایجاد فراموشی را نام ببرید.

- دیروز ساعت ۸ صبح چه کسی را دیدید؟

(۱) معنایی - معنایی - رویدادی - رویدادی

(۲) رویدادی - رویدادی - معنایی - معنایی

(۳) رویدادی - معنایی - رویدادی - معنایی

(۴) معنایی - رویدادی - معنایی - رویدادی

۳۷- موقعیت زیر بیانگر چه مفهومی در مورد حافظه انسان است؟

«دانش‌آموز از این موضوع شکایت دارد که حتی تا ۳ ساعت پشت سر هم نیز مطالعه می‌کند، اما بازدهی او در آزمون‌های همان درس

چندان مطلوب نیست. دبیر درس به او پیشنهاد می‌کند که بازه‌های طولانی را تقسیم کند و میان هر بازه مطالعاتی تجدید انرژی کند.»

(۱) سازماندهی و طبقه‌بندی مطالب با هدف یادآوری بهتر

(۲) ایجاد فاصله در یادگیری به منظور کاهش اثر تداخل

(۳) ایجاد یادگیری عمیق با هدف کاهش تداخل مطالب

(۴) ایجاد مرورهای زود هنگام به منظور کنترل فراموشی

۳۸- علی کودکی ۵ ساله است. برادر او برای تولدش، ماشین زیبایی ارزش قیمتی خریده بود و خواهر او برای تولدش، ساعت

گران قیمتی خریده بود. کدام گزینه نظر علی را راجع به کادوهایی که دریافت کرده بود بیان می‌کند؟

(۱) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین کادوی خواهرش مورد پسند او خواهد بود.

(۲) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری قرار نمی‌گیرد و ارجحیتی قائل نمی‌شود.

(۳) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین با توجه به ویژگی‌های ظاهری، کادوی برادرش مورد پسند او خواهد بود.

(۴) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین کادوی برادرش مورد پسند او خواهد بود.

۳۹- درست یا نادرست بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- محرومیت حسی (عدم تحریک گیرنده‌های بینایی و شنوایی به وسیله محرک بیرونی) به دلیل آزاردهنده بودن آن، نوعی

شکنجه تلقی می‌شود.

- ادراک فرایندی است که طی آن، فرد با دیدن چراغ قرمز، متوجه می‌شود که باید خودرو را متوقف کند.

- تمرکز با توجه متفاوت است. اگر تمرکز مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با توجه مواجه هستیم.

- عادت کردن به یک محرک خاص و پردازش کمتر آن، آفت توجه مداوم و پایدار است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست

(۲) درست - درست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

(۴) نادرست - درست - درست - نادرست

۴۰- دانش‌آموزی برای یادگیری بهتر، انواع حافظه و مطالب مربوط به آنها را در قالب جداول زیر خلاصه کرده است؛ جدول‌ها را

بررسی کنید و گزینه صحیح را انتخاب کنید.

د
حافظه رویدادی
محل ذخیره‌سازی علوم تجربی است.
سلسله مراتب واژگانی دارد.
سوالات مربوط به زمان و مکان را پاسخ می‌دهد.

ج
حافظه کاذب
همان خطای اضافه کردن است.
فرد از این حافظه برای تبریئه خود در محاکم قضایی استفاده می‌کند.
در واقع یک نوع خطای شناخت عالی است.

ب
حافظه کاری
در این حافظه خبری از ردهای حسی نیست.
هرچه اطلاعات کاربردی‌تر، مدت‌زمان ذخیره‌سازی بیشتر.
اطلاعات برای انجام فرایندهای ذهنی به کار گرفته می‌شوند.

الف
حافظه بلندمدت
ظرفیت آن مانند حافظه حسی است.
رمزگردانی کاملاً معنایی دارد.
تولایی با زبانی اطلاعات تا آخر عمر دارد.

(۱) جدول «الف» فقط دو ردیف اشتباه دارد.

(۲) یکی از جداول هیچ اشتباهی ندارد.

(۳) سه جدول از مجموعه جدول‌ها، کاملاً درست هستند.

(۴) هر جدولی حداقل یک اشتباه دارد.

۴۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (۱) قَدْ رَأَيْنَا أَثْنَاءَ سَفَرَتِنَا الْعِلْمِيَّةِ حَيَّةً فِي الْغَابَةِ! (مضادها: مَيَّت)
- (۲) جَعَلَتِ الْأُمُّ الْحَنَانَةَ الطَّعَامَ فِي فَمِ طِفْلِهَا الصَّغِيرِ! (جمعها: أفواه)
- (۳) لِي عِدَاةٌ كَثِيرُونَ لَكُنْهُمْ يَحْتَرِمُونَنِي فِي مَعَاشِرَاتِنَا! (مفردها: عَدَو)
- (۴) أَرْسَلَ اللَّهُ الْأَنْبِيَاءَ لِيَهْتَدِيَ النَّاسُ! (مُرادفها: لِيَهْدِيَ)

۴۷- عَيْنَ اسْمِ الْفَاعِلِ فِي مَحَلِّ الْخَيْرِ:

- (۱) صَدِيقِي حَافِظُ الْقُرْآنِ وَ يَعْْمَلُ بِهِ!
- (۲) كُلُّ طَالِبٍ يَكْتُبُ الْوَاجِبَاتِ بِدَقَّةٍ!
- (۳) الْحِمَارُ مُسْتَخْدَمٌ لِلْحَمَلِ وَ الرُّكُوبِ فِي الْقُرَى!
- (۴) قُلُوبُ الْمُؤْمِنِينَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ مَحْزُونَةٌ!

۴۸- عَيْنَ كَلِمَةِ «خَيْرٍ» لَيْسَتْ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (۱) خَيْرُ صَدِيقِي مَنْ يُهْدِي إِلَيَّ عِيُوبِي!
- (۲) مَنْ غَلَبَ شَهْوَتَهُ فَهُوَ خَيْرٌ مِنَ الْآخِرِينَ!
- (۳) «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»
- (۴) «وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ»

۴۹- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَاجَاءَ اسْمُ الْمِبَالِغَةِ؟

نهایی

- (۱) إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ.
- (۲) رَأَيْتُ فِي الصَّفِّ الطَّالِبَةَ الْفَهَامَةَ.
- (۳) الزُّوَارُ خَرَجُوا مِنَ الْمَسْجِدِ.
- (۴) هَلْ تُحِبُّ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْخَلَاقِينَ؟

۵۰- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي أُسْلُوبِ الشَّرْطِ:

- (۱) مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي آيَاتِ اللَّهِ هُوَ عَالِمٌ.
- (۲) مَنْ يَتَسَمَّ مِنْ رُوحِ اللَّهِ حَزَنٌ دَائِمًا.
- (۳) مَنْ يَتَحَدَّثُ كَثِيرًا هُوَ نَادِمٌ مِنْ عَمَلِهِ.
- (۴) إِنْ تَطَلَّبَ النَّجَاحَ اسْتَمِعْ إِلَى مُعَلِّمِكَ.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ (۲)

دوره نیم‌سال اول
درس ۱ تا درس ۸
صفحه ۸ تا ۱۱

۵۱- آقای کریمی و حسینی مورخ هستند و می‌خواهند پیرامون سلسله‌های ایرانی در دوران اسلامی پژوهش انجام بدهند. آقای کریمی موضوع پژوهش خود را اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دوران سلجوقیان انتخاب می‌کند و آقای حسینی موضوع پژوهش خود را وضعیت اقتصادی و نظامی ایران در دوره صفاریان قرار می‌دهد. کدام گزینه درباره این دو مورخ درست بیان شده است؟

- ۱) آقای کریمی می‌تواند به سفرنامه‌های نوشته شده در دوران سلجوقیان مراجعه کند و آقای حسینی می‌تواند به تاریخ‌های عمومی نوشته شده در دوره صفاریان مراجعه کند.
- ۲) آقای حسینی می‌تواند به نوشته‌های جغرافیایی مراجعه کند و آقای کریمی می‌تواند به سفرنامه‌های نوشته شده در دوران سلجوقیان مراجعه کند.
- ۳) آقای کریمی می‌تواند به قصیده نامه اهل خراسان انوری به عنوان یک گونه مهمی از منابع تاریخی مراجعه کند و آقای حسینی نیز می‌تواند به نوشته‌های جغرافیایی مراجعه کند.
- ۴) آقای حسینی می‌تواند به تاریخ‌های عمومی نوشته شده در این دوره مراجعه کند و آقای کریمی نیز می‌تواند به قصیده نامه اهل خراسان انوری به عنوان یک گونه مهمی از منابع تاریخی مراجعه کند.

۵۲- کدام گزینه، اطلاعات درستی از علی بن حسین مسعودی، ارائه می‌دهد؟

- ۱) همانند یعقوبی، مقدسی، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.
- ۲) در کتابش «مروج الذهب و معادن الجواهر»، به خوبی تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد را بررسی و علل، آثار و پیامدهای آن واقع را تحلیل و تفسیر کرده است.
- ۳) در کنار ابن اسفندیار برای بررسی درستی یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفت و مکان‌های رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کرد.
- ۴) در کتابش «مروج الذهب و معادن الجواهر»، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به روش سال‌شماری تنظیم و ارائه کرده است؛ یعنی حوادث را به ترتیب زمان وقوع نوشته است.

۵۳- کدام گزینه درباره ساختار اجتماعی و اقتصادی مکه (۱)، یثرب (۲) و طائف (۳) در دوره جاهلی، درست است؟

الف) روابط اقتصادی گسترده

ب) اشتغال به کشاورزی

ج) زیست‌گروه‌ها و قبایل یهودی

د) نبود مرجع سیاسی قدرتمند

- ۱) «د» از وجوه مشترک ۱، ۲ و ۳ و «ج» از نقاط مشترک ۲ و ۳ است.
- ۲) «الف» از وجوه پیوند ۱ و ۳ و «ب» از وجوه اشتراک ۲ و ۳ است.
- ۳) «ج» و «د» از ویژگی‌های ۲ و «الف» از اشتراکات ۱ و ۲ است.
- ۴) «ج» از اشتراکات ۱ و ۳ و «ب» و «د» از ویژگی‌های ۲ است.

۵۴- آیات قرآن برای پژوهش در کدام‌یک از موضوعات و رویدادهای تاریخ اسلام، به‌طور خاص یک منبع دست اول است؟

- ۱) رفتارهای منافقان مدینه، آغاز دعوت عمومی، وضعیت اجتماعی و فرهنگی دوره جاهلیت
- ۲) پیمان برادری، وضعیت اجتماعی و فرهنگی دوره جاهلیت، آغاز دعوت عمومی
- ۳) تحریم اجتماعی و اقتصادی بنی‌هاشم، اختلافات اوس و خزرج در یثرب، پیمان برادری
- ۴) پیمان‌نامه عمومی مدینه، نظام اجتماعی و اقتصادی اسلام، رفتارهای منافقان مدینه

۵۵- کدام عبارات زیر در ارتباط با فتوحات مسلمانان در دوره خلفای راشدین، درست هستند؟

- الف) اکثر نبردهای مسلمانان در شام در زمان خلافت ابوبکر رخ داد و اغلب شهرها و آبادی‌های آن، با پیمان صلح فتح شد.
- ب) پیروان دین یهود که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، از تبعیض‌های امپراتوری روم نسبت به آنها ناخشنود بودند.
- ج) عمر در جریان محاصره شهر بیت‌المقدس، به‌منظور برآورده کردن درخواست مسیحیان این شهر، از مدینه به بیت‌المقدس رفت.
- د) محتوای پیمان‌های صلح منعقد شده در مصر کاملاً متفاوت با پیمان‌های صلح منعقد شده در شام بودند؛ زیرا شرایط اجتماعی این دو منطقه متفاوت از هم بودند.

۴) «الف» و «د»

۳) «ب» و «ج»

۲) «ب» و «د»

۱) «الف» و «ج»

۵۶- کدام گزینه، تقدم و تأخر زمانی رویدادهای زیر را به‌درستی بیان می‌کند؟

- الف) تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان شکل گرفت.
 ب) هارون الرشید به قدرت و نفوذ زیادی در خلافت دست یافت.
 ج) جنبش‌های استقلال‌طلبی بخش‌های وسیعی از قلمرو خلافت را فراگرفت.
 د) فتح اندلس یکی از مهم‌ترین فتوحات مسلمانان بود.

۱) «الف» و «د» مقدم بر «ب» و «ج» است.

۲) «ب» و «د» متأخر از «الف» و «ج» است.

۳) «د» متقدم‌ترین رویداد نسبت به سایر رویدادهاست.

۴) «ب» متأخرترین رویداد نسبت به سایر رویدادهاست.

۵۷- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۲) پایه یازدهم کدام رویدادها را به موالی نسبت داده‌اند؟

الف) گرفتن جزیره از نومسلمانان در خراسان و مناطق دیگر

ب) محروم بودن از برخی حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

ج) مبارزه با رفتار تحقیرآمیز و قوم‌گرایانه بنی‌امیه

د) منع کردن دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع) و بازگرداندن فدک به اهل بیت

۱) «الف» و «د»   ۲) «ب» و «ج»   ۳) «ج» و «د»   ۴) «الف» و «ب»

۵۸- به ترتیب پاسخ سؤال‌های زیر در ارتباط با خلافت فاطمیان در کدام گزینه آمده است؟

تهایی

الف) بنیان‌گذار خلافت فاطمیان چه کسی بود؟

ب) شهر قاهره برای رقابت با کدام شهر ساخته شد؟

ج) حملات پیاپی کدام سلسله به خلافت فاطمیان باعث بدتر شدن اوضاع آن خلافت شد؟

۱) عبدالله مهدی - مکه - غزنویان   ۲) عبدالله مهدی - بغداد - سلجوقیان

۳) مستنصر - بغداد - سلجوقیان   ۴) مستنصر - مکه - غزنویان

۵۹- کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) در جنگ قادسیه که بعد از جنگ جسر رخ داد، اعراب مسلمان توانستند به راحتی سپاه ایران را شکست بدهند و تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کنند.

ب) برخی از مورخان در صحت این روایت که خسرو پرویز به باذان، حاکم ایرانی یمن امر کرد که به حجاز برود و حضرت محمد (ص) را دستگیر و روانه تیسفون کند، تردید دارند.

پ) ساکنان برخی شهرها و مناطق ایران مانند همدان، ری، فارس و به خصوص شهر استخر که خاستگاه خاندان ساسانی بود، بارها بر اعراب شوریدند، اما به دلیل فقدان هماهنگی میان آنها، این شورش‌ها سرکوب شدند.

ت) بعد از آنکه خسرو پرویز دولت آل منذر را از میان برداشت، سپاه ساسانیان به‌طور کامل از قبیله‌های عرب مجاور مرزهای ایران شکست خورد و عظمت و قدرت ساسانیان در چشم اعراب فرو ریخت.

۱) «پ» و «ب»   ۲) «ت» و «الف»   ۳) «پ» و «الف»   ۴) «ت» و «ب»

۶۰- کدام یک از موارد زیر درباره ابومسلم خراسانی و نقش او در خلافت عباسیان، درست است؟

تهایی

الف) از جمله ایرانیانی بود که در دستگاه خلافت عباسیان صاحب نفوذ و قدرت فراوانی بود.

ب) برای جلوگیری از نفوذ و قدرت فراوان، به‌دست منصور، دومین خلیفه عباسیان به قتل رسید.

ج) با کمک دو تن از علویان قیام‌های پرادامنه‌ای را در در منطقه خراسان پایه‌گذاری کردند.

د) کتاب‌های زیادی را از عربی به پهلوی ترجمه کرد.

۱) «الف» و «ب»   ۲) «د» و «ج»   ۳) «ب» و «د»   ۴) «الف» و «ج»

تاریخ (۲) - آشنا

۶۱- در تاریخ‌نگاری عمومی به چه مطالبی پرداخته می‌شد و این شیوه نگارش تا کدام دوره تداوم یافت؟

- ۱) به ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی می‌پرداختند. - اواخر عصر تیموریان
- ۲) تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. - اواخر عصر قاجار
- ۳) عموماً به اشاره‌ی فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دادند. - اواخر عصر تیموریان
- ۴) فرمانروایان بزرگ و کوچک به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود ادیبان و اندیشمندان را تشویق و مأمور به نگارش می‌کردند. - اواخر عصر قاجار

۶۲- بقایای شیر قلعه شه‌میرزاد را براساس کدام روش سنجش اعتبار بررسی می‌کنند و در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی و یا تردید اعتبار آنها، کدام روش می‌تواند مفید باشد؟

- ۱) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - مطابقت با عقل
- ۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی
- ۳) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی
- ۴) سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان - مطابقت با عقل

۶۳- علت اصلی مخالفت سران مشرک و علت ظاهری این مخالفت‌ها با اسلام به ترتیب کدام بوده است؟

- ۱) احساسات دینی و اعتقاد راسخ آنها به بت‌ها - ترس از متزلزل شدن موقعیت سیاسی و تجاری شهر مکه
- ۲) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه - رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای
- ۳) رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای - ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه
- ۴) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه - احساسات دینی و اعتقاد راسخ آنها به بت‌ها

۶۴- کدام یک از موارد زیر، نادرست است؟

الف) مورخان سال دهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

ب) در سال نخست هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد، رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت.

پ) قبل از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

ت) جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که به مردان بالغ اهل کتاب که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، تعلق می‌گرفت.

- ۱) «الف» و «ب»   ۲) «الف» و «پ»   ۳) «ب» و «ت»   ۴) «پ» و «ت»

۶۵- یکی از مهم‌ترین فتوحات مسلمانان در زمان بنی‌امیه، فتح ... به دست چه کسانی بود و کدام مورد درباره فتوحات بنی‌امیه نادرست است؟

- ۱) اندلس - طارق بن زیاد و موسی بن نصیر - ابوبکر، توسعه نیروی دریایی را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.
- ۲) قسطنطنیه - طارق بن زیاد و موسی بن نصیر - سپاهیان اسلام مناطقی از جنوب فرانسه را تصرف کردند اما سرانجام در نبرد بزرگ از مسیحیان شکست خوردند و به اسپانیا عقب نشستند.
- ۳) اندلس - سعد بن عباد و موسی بن نصیر - از زمان فتح دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا اهمیت و توجه مسلمانان به ابعاد نظامی، ارتباطی و تجاری دریا و دریانوردی بیشتر شد.
- ۴) قسطنطنیه - طارق بن زیاد و معاویه - ابوبکر توسعه نیروی دریایی را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

۶۶- مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، چه بود و کدام گزینه درباره هشتمین خلیفه اموی، صحیح است؟

- ۱) جنبش‌های اعتراضی مخالفان حکومت اموی به ترویج تفکر جبرگرایی - اصلاحات عمر بن عبدالعزیز موجب تغییر مهم و پایداری در سیاست امویان شد.
- ۲) جنبش‌های اعتراضی مخالفان حکومت اموی به ترویج تفکر جبرگرایی - متوقف کردن فتوحات و بازگردان فدک به اهل بیت رسم شده بود.
- ۳) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت - متوقف کردن فتوحات و بازگرداندن فدک به اهل بیت
- ۴) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت - اصلاحات عمر بن عبدالعزیز موجب تغییر مهم و پایداری در سیاست امویان شد.

۶۷- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

تهایی

الف) چه کسانی از مهاجران در سقیفه بنی‌ساعده حضور داشتند؟

ب) پس از رحلت پیامبر (ص) و آغاز خلافت ابوبکر بنی‌قبایله، سه گروه با این حکومت به مخالفت پرداختند. کدام مورد جزء این مخالفین محسوب نمی‌شوند؟

- ۱) الف) ابوبکر بنی‌قبایله، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح ب) موالی و تازه مسلمانان کشورهای تازه فتح شده که به آیین پدران خود بازگشته بودند.
- ۲) الف) عبدالله بن ابی، ابوعبیده جراح و عمر بن خطاب ب) افرادی که در واپسین روزهای زندگی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند.
- ۳) الف) ابوبکر بنی‌قبایله، عمر بن خطاب ب) گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.
- ۴) الف) عمر بن خطاب، خالد بن ولید و ابوعبیده جراح ب) کسانی که ابوبکر را به‌عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند.

۶۸- کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟

- الف) فاطمیان، خاندانی از شیعیان اسماعیلی مذهب بودند که خود را منسوب به امام هفتم می‌دانستند.
- ب) خلافت فاطمیان، در جنوب آفریقا (تونس و مراکش) تأسیس شد.
- ج) اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی فاطمیان در زمان عبیدالله مهدی بود.
- د) حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

۱) «د» و «الف»   ۲) «الف» و «ب»   ۳) «د» و «ج»   ۴) «ب» و «ج»

۶۹- کدام گزینه آثار و پیامدهای فتوحات در زمان خلفای نخستین را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) سرزمین‌های فتح شده، به لحاظ اقتصادی، دارای ثروت و روستاهای آباد و بزرگی بودند که اعراب طبق سنت اسلامی در جریان فتوحات از غنایم فراوان آن چشم‌پوشی کردند و فقط به منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمین‌ها اکتفا کردند.
- ۲) مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه سیاسی جلوه‌گر شد؛ زیرا فتح سرزمین‌های ایران، شام و مصر تأثیر بسزایی در شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کرد.
- ۳) اعراب مسلمان در فاصله کمتر از بیست سال، دو قدرت بزرگ جهانی ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و سرزمین‌های مهم ایران، شام و مصر را تصرف کردند.
- ۴) با فتح شام سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق تمدن‌های باستانی مهیا شد.

۷۰- چند مورد از عبارتهای زیر نادرست هستند؟

- الف) در عصر خلافت عباسی، گرایش به اسلام در ایران شدت گرفت و بیشتر ایرانیان مسلمان شدند.
- ب) به دنبال پیروزی سپاهیان اسلام در جنگی که «فتح‌الفتوح» نام‌گذاری شد، مسلمانان به داخل ایران پیشروی کردند.
- پ) پس از نبرد جلولاء، بقایای ارتش ساسانی در قادسیه گرد هم آمدند تا با مهاجمان بجنگند اما شکست خوردند.
- ت) سرزمین‌های فتح شده توسط اعراب مسلمان، در همه امور توسط خودشان اداره می‌شد و اجازه دخالت در اداره امور دیوانی را به کسی نمی‌دادند.
- ث) خلفای اموی در عزل و نصب مناطقی مانند خراسان و آذربایجان به‌طور مستقیم دخالت می‌کردند و اداره مناطقی نیز تحت نظارت و فرمان والی عراق بود.

یک (۱)   چهار (۲)   دو (۳)   سه (۴)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

دوره نیم‌سال اول
درس ۱ تا درس ۶
صفحه ۱ تا ۸۲

جغرافیا (۲)

۷۱- کدام یک عبارت‌های زیر مفهوم درستی را از تصویر روبه‌رو ارائه نمی‌دهد؟

الف) پیوستگی میان اجزا و پدیده‌های هر مکان

ب) عدم تفاوت یک واحد جغرافیایی با واحد مجاور خود در ناحیه‌بندی

ج) ناپدید شدن عامل وحدت و همگونی با دور شدن از کانون ناحیه

د) شکل‌گیری نواحی طبیعی در بستر نواحی انسانی

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ج» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «د»

۷۲- تصویر زیر، معرف بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند است. کدام گزینه با آن ارتباط دارد؟

(۱) نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

(۲) هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

(۳) محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند.

(۴) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

۷۳- کوهنوردی قصد فتح قله‌ای به ارتفاع ۳۰۰۰ متر دارد. از آنجا که ارتفاع از سطح زمین بر دمای یک مکان تأثیر می‌گذارد، او

پیش از حرکت با استفاده از دماسنج خود، دمای سطح زمین را اندازه‌گیری می‌کند تا بتواند دمای قله را حدس بزند. اگر دمای

سطح زمین، ۱۴ درجه سانتی‌گراد باشد، دمای قله چند درجه سانتی‌گراد خواهد بود؟

(۱) -۱۰ (۲) -۴ (۳) +۲ (۴) +۸

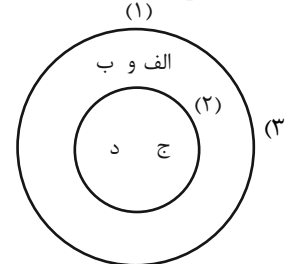
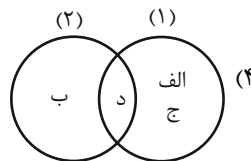
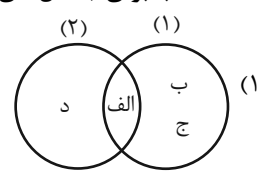
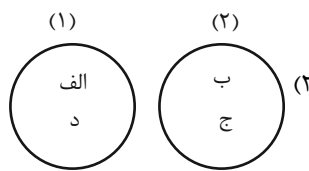
۷۴- با توجه به طبقه‌بندی آب و هوایی کوپن، آب و هوای گرم و مرطوب (۱) و آب و هوای سرد (۲) در کدام شکل به درستی آمده است؟

الف) بارش در تمام سال

ب) بارش تابستان بیشتر از زمستان

ج) مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری

د) مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی

۷۵- کدام گزینه دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟

«پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را دربر می‌گیرند.»

(۱) مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در ناحیه استوایی نصف منطقه قطبی است.

(۲) از دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین مناطق گرم، معتدل و سرد پدید می‌آید.

(۳) زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست.

(۴) در استوا اشعه خورشید عمود و نزدیک به عمود می‌تابد.

۷۶- با توجه به مراحل مختلف فرسایش، در کلات‌ها و دشت‌های ریگی، به ترتیب کدام پدیده اتفاق می‌افتد؟

نهایی

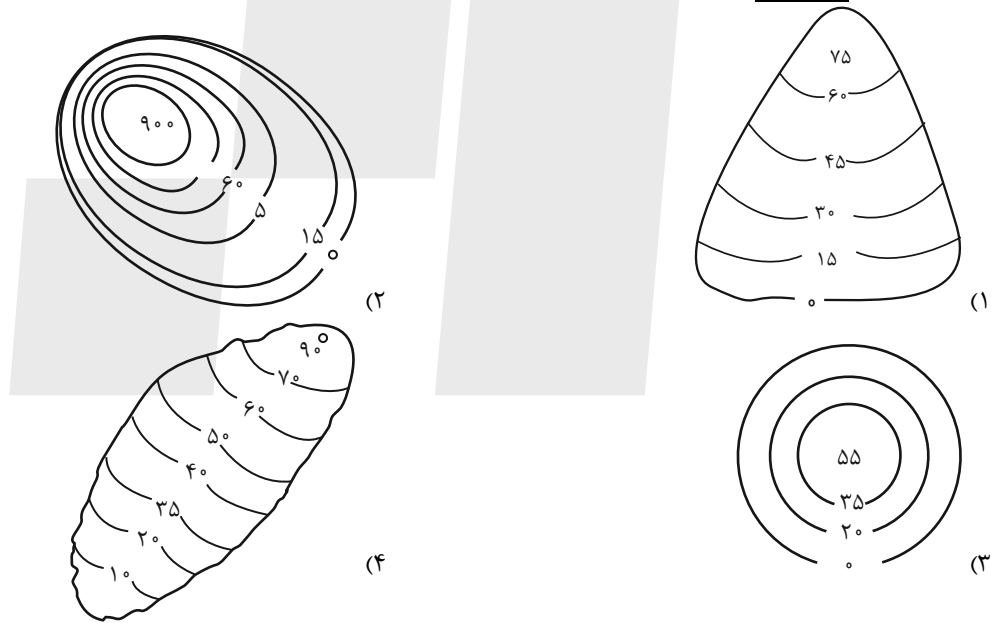
- (۱) مواد نرم‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد ریزتر و درشت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شوند.
- (۲) مواد ریزتر و نرم‌تر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد درشت‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
- (۳) مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد سخت‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
- (۴) مواد ریزتر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد نرم‌تر و سخت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شود.

۷۷- نوع هر زیست‌بوم و ویژگی‌های آن به چه عواملی بستگی دارد و کدام مورد درباره تقسیم‌بندی و پراکندگی زیست‌بوم‌های

جهان صحیح است؟

- (۱) موقعیت جغرافیایی، شرایط آب و هوایی، شکل ناهمواری‌ها، ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها - تقسیم‌بندی زیست‌بوم‌ها، سابقه‌ای طولانی دارد و کار پیچیده‌ای است.
- (۲) موقعیت جغرافیایی، بارش، دما و رطوبت، پراکندگی پوشش گیاهی و جانوری، میزان انتشار انرژی خورشید - برخی از متخصصان جغرافیای زیستی، زیست‌بوم‌ها را به ۱۶ بیوم دریایی و ۵ بیوم خشکی تقسیم کرده‌اند.
- (۳) موقعیت جغرافیایی، شرایط آب و هوایی، شکل ناهمواری‌ها، ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها - بین متخصصان جغرافیای زیستی درباره تقسیم‌بندی زیست‌بوم‌های دریایی توافق کاملی وجود دارد.
- (۴) شیب دامنه‌ها، ضخامت خاک، میزان تولید ماده آلی، سرعت رشد گیاهان و تنوع جانوران - زیست‌بوم‌ها از تعدادی اکوسیستم تشکیل شده است و برخی از متخصصان جغرافیای زیستی آن را به ۱۶ بیوم خشکی و ۵ بیوم دریایی تقسیم کرده‌اند.

۷۸- کدام گزینه نمی‌تواند یک تپه نامتقارن باشد؟

۷۹- به ترتیب، هر عبارت زیر به کدام مورد اشاره دارد؟

نهایی

الف) دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخنگو

ب) زبان برخی از مردم در شمال آفریقا

ج) یکی از زیر شاخه‌های زبان هند و اروپایی

(۱) چینی، تبتی - سامی - عربی

(۲) هند و اروپایی - سامی - عربی

(۳) هند و اروپایی - حامی - ایرانی

(۴) چینی، تبتی - حامی - ایرانی

۸۰- کدام گزینه، با مفهوم «پخش یا انتشار» مطابقت ندارد؟

(۱) رواج ورزش هاکی از کانادا در سایر نواحی جهان

(۲) بازگشایی شعبه مک‌دونالد در ریاض عربستان

(۳) برگزاری جشن‌های سال نو در چین

(۴) رواج ورزش کاراته در ایران و آمریکا

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفه

دوره نیم‌سال اول
درس ۱ تا درس ۶
صفحه ۱ تا ۴۹

۸۱- فلسوفی که در هستی‌شناسی وجود را منحصر به جهان مادی می‌داند، در ... انسان را موجودی ... می‌داند. **نهایی**

(۱) انسان‌شناسی فلسفی - تک‌بعدی

(۲) انسان‌شناسی فلسفی - دوی‌بعدی

(۳) روان‌شناسی - دارای روح

(۴) اخلاق - دارای روح

۸۲- کدام گزینه درست است؟ **نهایی**

(۱) تصمیم‌گیری‌های ما متبوع باورهایمان و تابع اعمال ما است.

(۲) پی بردن به برخی از ریشه‌های فکری اطرافیان، مشروط به حدس‌زدن اهدافشان است.

(۳) اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به فلسفه است.

(۴) در خصوص معنای زندگی باید گفت که فلسفه ما معلول باورهای ما و معنادهنده به زندگی ماست.

۸۳- این که امروزه انسان می‌داند زمین گرد است، معلول چیست؟

(۱) پی بردن به اشتباهات گذشته

(۲) گشودن شاخه‌های جدید دانش

(۳) پذیرفتن شکاکیت مطلق

(۴) نپذیرفتن نظریه معرفت

۸۴- کدام گزینه در رابطه با زندگی سقراط نادرست است؟

(۱) روش گفت‌وگو و پرسش و پاسخی که سقراط به کار می‌گرفت، به تدریج به «روش سقراطی» شهرت یافت.

(۲) سقراط، جهالت افراد قدرتمند و سفسطه‌گر را به رخشان می‌کشید؛ از این رو او به چهره‌ای بسیار بحث‌برانگیز تبدیل شد.

(۳) سقراط روش بحث ثابتی نداشت و هرکدام از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد.

(۴) سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد. زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است.

۸۵- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

(الف) سوفسطائیان معتقد بودند شناخت ما از جهان امری انتزاعی است، ولی تحت شرایط خاصی می‌توان آن را با واقعیت تطابق داد.

(ب) سقراط فقط با تهی‌دستان یا فقط با ثروتمندان در ارتباط نبود و با همه انواع مردم پیرامون حقیقت و فضیلت سخن می‌گفت.

(ج) رسالتی که خداوند بر دوش سقراط نهاده بود، به رخ کشیدن نادانی افراد صاحب‌نام بود.

(د) به نظر سقراط دلیل دانا نامیدن او این بود که آدمیان بفهمند داناترین افراد کسانی هستند که مانند او بدانند هیچ نمی‌دانند.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - ص

۸۶- دو شرط ورود به تفکر فلسفی کدام است؟

(۱) تسلط به دانش منطق و جدیت

(۲) تسلط به دانش منطق و قانونمندی

(۳) پیوستگی و قانونمندی

(۴) پیوستگی و جدیت

۸۷- عبارت مطرح‌شده در کدام گزینه را می‌توان از عقاید تالس دریافت کرد؟

(۱) کثرت در باطن جهان راه ندارد و وحدت، حکم‌فرما می‌باشد.

(۲) وحدت در باطن جهان راه ندارد و کثرت، حکم‌فرما می‌باشد.

(۳) نمی‌توان گفت که جماداتی مثل سنگ شکل دیگری از آب هستند.

(۴) در باطن جهان، کثرت و در ظاهر جهان، وحدت راه دارد.

۸۸- وقتی که از کودکی می‌پرسیم «می‌دانی توپت کجاست؟» و او می‌گوید «آری، می‌دانم.»، کدام مفهوم برای ما روشن می‌گردد؟

(۱) بیانگر استفاده کودک از ابزارهای شناخت و دستیابی او به حقیقت است.

(۲) معنا و مفهوم معرفت و شناخت روشن است و نیازی به تعریف ندارد.

(۳) معرفت و شناخت، نیازمند پذیرش و اثبات آن توسط دیگران است.

(۴) معرفت و شناخت، امری است که با طی کردن مراحل تفکر فلسفی می‌توان به آن دست یافت.

۸۹- جمله «ما فرزندان دلیل هستیم» مربوط به کدام فایده تفکر فلسفی است و در کدام فایده تفکر فلسفی دنباله‌روی بی‌دلیل

نهایی

به‌عنوان ویژگی افراد عادی مطرح شده است؟

(۱) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه

(۲) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه

(۳) رهایی از عادات غیرمنطقی - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۴) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها

۹۰- کدام گزینه در مورد امکان معرفت صحیح نیست؟

(۱) شک در شناخت بعضی از امور غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

(۲) شک در توانایی انسان به صورت کلی برای شناخت باطل است.

(۳) شک در میزان توانایی انسان در شناخت، منطقی نیست.

(۴) شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست.

فلسفه - آشنا

۹۱- نداشتن پاسخی درست و قانع کننده به سؤالات مربوط به فطرت دوم، چه پیامدی دارد؟

نهایی

(۱) بی نتیجه ماندن تصمیم های انسان

(۲) از بین رفتن تلاش های بشر برای ارائه پاسخ قانونمند به مسائل بنیادین

(۳) نرسیدن به دریافت فلسفی و عدم تحقق شناخت و معرفت

(۴) ناتوانی بشر در رسیدن به مرحله ای برتر و بالاتر

۹۲- چه تعداد از گزاره های زیر کاملاً درست هستند؟

(الف) هستی شناسی درباره قوانین و احکام کلی و خاص حاکم بر هستی و وجود بحث می کند.

(ب) بخش اصلی فلسفه شامل دو بخش هستی شناسی و معرفت شناسی می شود.

(ج) شاخه های فلسفه، قوانین بنیادی وجود شناسی و معرفت شناسی را به محدوده های خاص منتقل می کند، سپس قوانین عادی

آن محدوده از وجود را بیان می کنند.

(د) تعداد محدودی از رشته های علمی دارای شاخه ای از فلسفه هستند.

(ه) پذیرش امر دویبعدی بودن انسان در حیطه انسان شناسی، نیازمند پذیرش دویبعدی بودن انسان در حیطه وجود شناسی است.

(۱) سه (۲) یک (۳) دو (۴) چهار

۹۳- به ترتیب هر یک از گزاره های زیر مربوط به کدام یک از فواید تفکر فلسفی است؟

(الف) فیلسوفان می کوشند نمونه هایی از مغالطه های فلسفی را جهت عبرت گرفتن دیگران نشان دهند.

(ب) عموم مردم پیرامون مسائل بنیادین فلسفی می اندیشند و نظر می دهند.

(ج) در ابتدا مردم دیدگاه متفکران حق طلب را باطل می دانند.

(۱) استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۲) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه

(۳) دوری از مغالطه ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۴) دوری از مغالطه ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۹۴- کدام گزینه پیرامون سقراط صحیح است؟

نهایی

(۱) کمال نفس را بر مال و ثروت ترجیح داده و معتقد بود ثروت، فضیلت به بار می آورد.

(۲) جهالت افراد قدرتمند را به رخشان می کشید و تنها با تهی دستان همنشینی می کرد.

(۳) با روش پرسش و پاسخ سعی می کرد حق را از زبان پاسخ دهنده به دست آورد.

(۴) درباره خدانشناسی، اخلاق، سیاست و اجتماع سخن گفته و از مسائل روزمره اجتناب می کرد.

۹۵- گزاره مطرح شده در کدام گزینه صحیح است؟

(۱) انسانی که گرفتار جهل ساده است، به نادانی خود آگاه است و آن را مقدمه ای برای رسیدن به دانایی می داند.

(۲) انسانی که گرفتار جهل مرکب است، به نادانی خویش نادان است و از دیگران سؤال می کند تا بداند.

(۳) انسانی که گرفتار جهل ساده است، در پی کسب دانایی نیست؛ زیرا آگاهی ندارد که نادان است.

(۴) انسانی که گرفتار جهل مرکب است، از نادانی خود آگاه نیست و هرگز نمی تواند به دانایی دست یابد.

۹۶- نظریات «فرمانروایی دگرگونی بر کائنات»، «آب عنصر اولی موجودات»، «راه نداشتن نیستی در جهان» و «صادق بودن اصول

ریاضی در تمام موجودات» به ترتیب متعلق به کدام اندیشمندان باستان می‌باشند؟

- (۱) پارمنیدس - تالس - هراکلیتوس - فیثاغورس
 (۲) هراکلیتوس - تالس - پارمنیدس - فیثاغورس
 (۳) پارمنیدس - فیثاغورس - هراکلیتوس - تالس
 (۴) هراکلیتوس - فیثاغورس - پارمنیدس - تالس

۹۷- چند مورد از عبارات زیر در مورد «شناخت» صحیح است؟

- از طریق آن می‌توانیم اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را به کار بگیریم.
 - علی‌رغم نامحدود بودن آن، حقایق فراوانی هست که آن‌ها را نمی‌دانیم.

- امکان خطا در آن وجود دارد.

- رفتن به سمت آنچه که دوست داریم، از آن ناشی می‌شود.

- (۱) سه (۲) یک (۳) چهار (۴) دو

۹۸- در تمثیل غار افلاطون، فردی که به سمت دهانه غار حرکت کرده است با دیدن روشنایی حقیقی پی می‌برد که .....

(۱) موجودات واقعی عالم مثل، صاحبان سایه‌های درون غار هستند.

(۲) انسان به سرعت می‌تواند با حقایق روبه‌رو شود و آن‌ها را درک کند.

(۳) تصاویر درون غار که همان جهان هستی است، واقعی هستند.

(۴) در همان مرحله اول می‌تواند بدون سختی در خود روشنایی بنگرد.

۹۹- در کدام گزینه، همه موضوعات ذکر شده، در حوزه معرفت‌شناسی بررسی نمی‌شوند؟

(۱) چپستی شناخت - راه‌های معرفت - قلمرو شناخت (۲) ارزش معرفت - خطاپذیری شناخت - امکان معرفت به هستی

(۳) توانایی در شناختن هستی - انواع معرفت - حدود شناخت (۴) شناخت هستی - ابزارهای معرفت - ماهیت شناخت

۱۰۰- پیشرفت پیوسته دانش انسان که خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است، به دو صورت انجام می‌گیرد، این

نهایی

دو صورت عبارت‌اند از:

(۱) از طریق معلومات - با شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا

(۲) از طریق حل مجهولات - از طریق حواس پنج‌گانه

(۳) از طریق معلومات - بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال

(۴) از طریق حل مجهولات - با پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود.
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفتربه سؤال (?)

عمومی یازدهم انسانی

۲۸ دی ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۲)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۲)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طراحان

فارسی (۲)	حسین پرهیزگار، مریم پیروی، نیلوفر صادقیان، محسن فدایی، احمد فهیمی، الهام محمدی
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، زهره رشوندی، فردین سماقی، محمد رضایی بقا، عباس سید شبستری، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصور
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، مجتبی درخشان گرمی، محمد مهدی دغلاوی، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	نیلوفر صادقیان	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	محسن رحمانی	امیر مهدی افشار		محمدصدرا پنجه پور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	محدثه مرآتی، فاطمه نقدی		سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفتربه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفتربه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۲۰ دقیقه

فارسی (۲)

مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا ۹

صفحه ۱۰ تا ۸۴

۱۰۱- معنی چند واژه نادرست آمده است؟

«عزاز: بزرگداشت/ مناسک: اعمال عبادی/ پالیز: جالیز/ رضوان: بهشت/ شاب: پیر/ طوع: فرمانبری»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۲- در کدام گزینه، معنای تمامی واژگان به درستی ذکر شده است؟

- (۱) (وسائط: واسطه) (بعد: دوری) (جلت: خداوندی)
 (۲) (تلبیس: نیرنگ‌سازی) (اصناف: صنف) (رأفت: شفقت)
 (۳) (هیئت: دسته‌ای از مردم) (متألئ: درخشان) (رغبت: خواست)
 (۴) (مشتبه: اشتباه‌کننده) (عنایت: احسان) (خزاین: گنجینه)

۱۰۳- از میان واژه‌های شماره «۱» و «۲» به ترتیب از راست به چپ کدام یک برای کامل کردن ابیات زیر مناسب است؟

(الف) به حق صحبت دیرین که هیچ محرم راز / به یار یک جهت حق (۱- گذار ۲- گزار) ما نرسد

(ب) ز تو چشم آهرمنان دور باد / دل و جان تو خانه (۱- سور ۲- صور) باد

(ج) ما را به سراپرده (۱- غربت ۲- قربت) که دهد راه؟ / بر صدر سلاطین نتوان یافت گدا را

(د) به تردستی نگرده راست چون دیوار مایل شد / عمارت چند خواهی کرد این فرسوده (۱- قالب ۲- غالب) را؟

(۱) یک - دو - دو - یک (۲) یک - دو - دو - یک
 (۳) دو - یک - دو - یک (۴) دو - یک - یک - دو

۱۰۴- کدام عبارت فاقد نقش تبعی «بدل» است؟

(۱) به همت یاران نزدیک خود، شیخ‌صلاح‌الدین زرکوب و حسام‌الدین حسن چلبی، به نشر معارف الهی مشغول بود.

(۲) شیخ عطار کتاب «سارنامه» را به جلال‌الدین خردسال هدیه داد و به پدرش بهاء‌الدین گفت: زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.

(۳) پدر جلال‌الدین، محمدبن حسین خطیبی، معروف به «بهاء‌الدین ولد» از دانشمندان روزگار خود بود.

(۴) شاعران و عارفان هم روزگار مولانا، سعدی و فخرالدین عراقی بودند که ظاهراً هر دو نفر با وی دیدار و ملاقات کرده‌اند.

۱۰۵- تعداد صفت‌های پسین در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) وطن من! / ای تواناترین مظلوم! / در دوره‌های کویر طبس / آن اتفاق یادت هست؟

(۲) اکنون منم که در دل این خلوت و سکوت / ای شهر پرخروش! تو را یاد می‌کنم

(۳) کشتکاران شادمانه بهر کار آشفته می‌گردند / می‌خرامند آن نگاران، نازک‌اندامان، میان‌ره

(۴) در آن سیماب‌گون امواج لـرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید

۱۰۶- پدیدآورندگان آثار تمامی گزینه‌ها درست هستند به جز ...

(۱) (منطق‌الطیر: عطار) / (تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی) / (بوستان: سعدی)

(۲) (تحفة الاحرار: جامی) / (روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن) / (فرهاد و شیرین: وحشی بافقی)

(۳) (زندان موصل: اصغر رباط جزی) / (لیلی و مجنون: نظامی) / (عباس میرزا آغازگری تنها: مجید واعظی)

(۴) (غزلیات شمس: مولوی) / (الهی‌نامه: سنایی) / (فیه ما فیه: مولوی)

۱۰۷- آرایه «استعاره» در کدام گزینه وجود ندارد؟

(۱) سحر دیدم درخت ارغوانی

(۲) نادره کبکی به جمال تمام

(۳) در آن دریای خون، در قرص خورشید

(۴) ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر

کشیده سر به بام خسته‌جانی

شاهد آن روضه فیروزه‌فام

غروب آفتاب خویش‌تن دید

کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

۱۰۸- آرایه مشهود عبارت «سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد.» در کدام بیت آمده است؟ (به جز واج آرایه)

(۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است
(۲) به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم	بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا
(۳) به روز مرگ چو تابوت من روان باشد	گمان مبر که مرا درد این جهان باشد
(۴) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست	ما به فلک می‌رویم، عزم تماشا که راست

۱۰۹- کدام مفهوم در بیت «به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» دریافت نمی‌شود؟

(۱) ناگزیری شاعر	(۲) گناهکاری شاعر
(۳) بیماری شاعر	(۴) اظهار پشیمانی شاعر

۱۱۰- کدام یک از گزینه‌های زیر با بیت «نیست جاننش محرم اسرار عشق / هر که را در جان، غم جانانه نیست» قرابت معنایی دارد؟

(۱) به جرم عشق تو گر می‌کشند گو بکشندم	که من نهفتن این راز بیش از این نتوانم
(۲) عقل مخمور است و نامحرم چه داند راز ما	گفتن اسرار ما با عاشق محرم خوش است
(۳) اگر تو را خاطر ما نیست خیالت بفرست	تا شبی محرم اسرار نهانم باشد
(۴) ای دوست برآور دری از خلق به رویم	تا هیچ کسکم واقف اسرار نباشد

تبدیل به تست نمونه سؤال‌های امتحانی

۱۱۱- معنای واژه «شد» در بیت زیر در کدام گزینه تکرار شده است؟

«منزل حافظ کنون بارگه پادشاست	دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد»
(۱) آن مدعی که دست ندادی به بند کس	این بار در کمند تو افتاد و رام شد
(۲) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام	جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد
(۳) نامم به عاشقی شد و گویند توبه کن	توبه کنون چه فایده دارد که نام شد
(۴) تنها نه من به دانه خالت مقیدم	این دانه هر که دید گرفتار دام شد

۱۱۲- در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش	بگزار که دل حل بکند مسئله‌ها را
(۲) من کز وطن سفر نگزیدم به عمر خویش	در عشق دیدن تو هواخواه قربتم
(۳) من پاکباز عشقم تخم غرض نکارم	پشت و پناه فقرم، پشت طمع نخارم
(۴) در ره عشق وطن از سر جان خواسته‌ایم	تا در این ره چه کند همت مردانه ما

۱۱۳- در عبارت زیر چند «شاخص» وجود دارد؟

«سید محمد دبیر سیاقی پژوهشگر، نویسنده، استاد ادبیات فارسی و ویراستار متون کهن پارسی از شاگردان استاد دهخدا بود. او در گردآوری لغت‌نامه دهخدا با علی‌اکبر دهخدا همکاری داشت و از نخستین دستیاران استاد فقید به شمار می‌رفت؛ وی با علامه علی‌اکبر دهخدا و دکتر محمد معین در انجمن ایران‌شناسی کار کرد.»

(۱) سه	(۲) پنج	(۳) چهار	(۴) شش

۱۱۴- با توجه به متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«گفت بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم. و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»

(۱) در جمله «سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر»، «را» حرف اضافه است.

(۲) معلوم جمله مجهول «نامه نبشته آمد» ← نامه را نوشت.

(۳) نقش تبعی در عبارت موجود است.

(۴) «بونصر» نقش مفعول دارد.

۱۱۵- در کدام عبارت فعل مجهول به کار نرفته است؟

(۱) نهان می گشت روی روشن روز

(۲) در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.

(۳) نه او کشته آید به جنگ و نه من

(۴) همی رفت گلشهر تا پیش ماه

۱۱۶- کدام آرایه در بیت زیر دیده نمی شود؟

«آمد سوی کعبه، سینه پر جوش

(۱) تشبیه (۲) مجاز (۳) کنایه (۴) تناقض

۱۱۷- مقصود شاعر از قسمت مشخص شده چیست؟

«فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد

(۱) درخواست یک شعر دیگر

(۲) درخواست فرصت کوتاه

(۳) آخرین لحظه زندگی

(۴) گذشت روزگاران

۱۱۸- مفهوم کدام گزینه درست است؟

(۱) گویند ز عشق کن جدایی

(۲) گرچه ز شراب عشق مستم

(۳) از عمر من آن چه هست بر جای

(۴) کز عشق به غایتی رسانم

۱۱۹- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

(۱) بخور تا توانی به بازوی خویش

(۲) چه در کار و چه در کار آزمودن

(۳) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر

(۴) کسی نیک بیند به هر دو سرای

۱۲۰- مفهوم قسمت مشخص شده، در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) باشید تا سر از این خواب خوش بردارم، اسامی شما را یک به یک برشمارم: (قبل از آفرینش انسان)

(۲) هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه کرد: (استعداد و توانایی)

(۳) خانه آب و گل آدم، من می سازم: (جهان مادی)

(۴) روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست کاری قدرت بنمایم: (قدرت خود را نشان دهم).

دین و زندگی (۲)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۲)

مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا ۹

صفحه ۱ تا ۱۱۸

۱۲۱- کدام عناوین با عبارتهای مربوط به خود، ارتباط مناسبی دارند؟

(الف) مرد خردمند هنر پیشه را ... ← شناخت هدف زندگی

(ب) برخورداری از معرفت برتر ← پذیرش بهتر پیام الهی

(ج) کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی ← دستیابی به پاسخ سؤالات اساسی

(د) داناتر بودن نسبت به فرمانهای الهی ← بالاتر بودن رتبه در دنیا و آخرت

(۱) الف، ب (۲) ب، ج

(۳) ج، د (۴) الف، د

۱۲۲- توانایی پاسخگویی دین اسلام به نیازهای بشر در همه دورانها با کدامیک از عوامل ختم نبوت ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

(۲) حفظ قرآن کریم از تحریف

(۳) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص)

(۴) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۱۲۳- از کلمه «باید» در آیه شریفه «و السماء بنیناها باید و انا لموسعون» کدام صفت الهی استنباط می شود و این آیه با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

(۱) قدرت الهی - انبساط جهان (۲) قدرت الهی - حرکت زمین

(۳) حکمت الهی - حرکت زمین (۴) حکمت الهی - انبساط جهان

۱۲۴- حدیث «انا معاشر الانبیاء امرنا ان نکلّم الناس علی قدر عقولهم» بیانگر کدام علت فرستادن انبیا است و علت تحریف تعلیمات پیامبران

پیشین چیست؟

(۱) رشد تدریجی سطح فکر مردم - ابلاغ مجدد تعلیمات اصیل

(۲) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین - ابلاغ مجدد تعلیمات اصیل

(۳) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین - توسعه نیافتن کتابت

(۴) رشد تدریجی سطح فکر مردم - توسعه نیافتن کتابت

۱۲۵- امام علی (ع) متابعت کامل خویش را از پیامبر (ص) به چه چیزی تشبیه کرده و ایشان هنگام نزول وحی، آوای چه کسی را شنیده بود؟

(۱) سربازی که هر آن، گوش به فرمان فرماندهاش می باشد - شیطان که از پرستش خود ناامید شده است.

(۲) بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می رود - شیطان که از پرستش خود ناامید شده است.

(۳) بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می رود - گناهکارانی که توبه نکرده اند.

(۴) سربازی که هر آن، گوش به فرمان فرماندهاش می باشد - گناهکارانی که توبه نکرده اند.

۱۲۶- در کلام امیرالمؤمنین علی (ع)، چه کسانی در حقیقت، ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده‌اند و ایشان درباره این گروه چه فرموده‌اند؟

- ۱) کسانی که برای جنگ با امام علی (ع) با هم متحد و آماده شده‌اند- «کسانی که تخطی کرده‌اند را مجازات خواهم کرد.»
- ۲) کسانی که برای جنگ با امام علی (ع) با هم متحد و آماده شده‌اند- «سهم همه مسلمانان را از بیت‌المال به‌طور مساوی خواهم داد.»
- ۳) کسانی که بیش از حق خویش از بیت‌المال و اموال عمومی مسلمین برداشته‌اند- «سهم همه مسلمانان را از بیت‌المال به‌طور مساوی خواهم داد.»
- ۴) کسانی که بیش از حق خویش از بیت‌المال و اموال عمومی مسلمین برداشته‌اند- کسانی که تخطی کرده‌اند را مجازات خواهم کرد.»

۱۲۷- پیامد عدم عصمت پیامبران در مسئولیت دریافت و ابلاغ وحی چیست؟

- ۱) امکان انحراف در تعالیم وحی و از دست رفتن اعتماد مردم
  - ۲) سلب امکان هدایت از مردم و نرسیدن درست دین به مردم
  - ۳) انجام کارهای مخالف دستورهای خداوند و سرمشق‌گیری مردم از آنها
  - ۴) امکان انحراف در تعالیم وحی و دچار گمراهی شدن مردم
- ۱۲۸- کدام عبارت در خصوص سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت صحیح است؟

- ۱) در برابر پایمال شدن حق شخصی خود، بردبار و ملایم بودند.
- ۲) اگر مردم درباره آخرت صحبت می‌کردند، با آنان همراهی می‌کردند.
- ۳) خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید: «شاید از اینکه مشرکان ایمان نمی‌آورند، جانت را از دست بدهی.»
- ۴) هنگامی که اطرافیان پیامبر (ص) به غیبت کردن می‌پرداختند، ایشان مانع می‌شدند.

۱۲۹- معرفی امام علی (ع) به عنوان جانشین پیامبر اکرم (ص) برای اولین بار، هم‌زمان با نزول کدام آیه قرآن بود؟

- ۱) «ای پیامبر خویشان نزدیک خود را انذار کن.»
- ۲) «آن‌چه بر تو نازل شده را ابلاغ نما»
- ۳) «از خدا و پیامبر و ولی امر اطاعت کنید.»
- ۴) «خدا اراده کرده شما را از ناپاکی دور کند.»

۱۳۰- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مرتبط با کدام چالش است؟

- حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به نفع آنها بود.
- عدم توانایی ائمه (ع) در همراه کردن مردمان زمانشان با خود
- ۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت
- ۲) ارائه الگوهای نامناسب - ارائه الگوهای نامناسب
- ۳) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - ارائه الگوهای نامناسب
- ۴) ارائه الگوهای نامناسب - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقه

زبان انگلیسی (۲)

مباحث نیم سال اول

درس ۱ و ۲

صفحة ۱۵ تا ۶۰

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- A: What a beautiful dress! . . . it cost?

B: 150 dollars.

1) How much does	2) How many do
3) How much do	4) How many does

132- I . . . and a slice of chocolate cake for breakfast when I'm at home.

1) have usually a glass of juice	2) usually a piece of juice have
3) have a piece of juice usually	4) usually have a glass of juice

133- The doctor believes that I need . . . rest, but unfortunately I have . . . time to relax.

1) a few - much	2) some - little
3) many - few	4) much - a lot of

134- During the meeting, we will . . . ideas on how to improve our project.

1) exchange	2) interview
3) prevent	4) contain

135- In my experience, a quiet home in the woods is a great place to relax and escape from the . . . of modern society.

1) abilities	2) pressures
3) means	4) heartbeats

136- I prefer to stay home in the evenings, so I . . . go to social gatherings like birthday parties, concerts or weddings.

1) absolutely	2) rarely
3) fluently	4) recently

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A long time ago, a scientist named Darwin said that all the different kinds of life on Earth came from one tiny cell. This idea is called evolution. It helps us understand how living things changed over a very long time to become what they are today.

The Earth is very old. By looking at layers of rocks, we can learn about the past. Sometimes, we find fossils in these rocks. Fossils are the remains of plants and animals that lived a long time ago. They show us that today's animals and plants are different from those in the past. The older the fossils are, the more different they look. Why is that? Because evolution has happened.

When scientists study living things, they notice that animals and plants that are similar belong to the same groups. For example, all insects are related. They have a lot of things in common, like six legs, a hard outer shell, and similar eyes. Scientists believe that all insects came from a group of animals that lived a long time ago. They still have the same basic body plan, but they have changed in different ways over time.

137- Which of the following is NOT true, according to the passage?

- 1) Scientists group animals by their differences.
- 2) Insects have many things in common.
- 3) Fossils show that animals in the past were different.
- 4) Darwin found that living things change over time.

138- The underlined word "they" in paragraph 2 refers to . . . .

1) rocks	2) animals
3) fossils	4) layers

139- What is paragraph 3 mainly about?

- 1) How scientists study plants
- 2) The animals which lived in the past
- 3) The insects with more than six legs
- 4) How living things are connected

140- We can understand from the passage that . . . .

- 1) tigers and lions do not have anything in common
- 2) today's bears are different from bears that lived 5,000 years ago
- 3) all forms of life on Earth exist because of Darwin
- 4) dolphins and trees come from the same group

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۲۸ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
سیدمحمدرضا مهدوی	ویراستار مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می آید پاسخ دهید.

مدیریت کلاس درس، اولین سطح از مدیریت آموزشی است که اهمیت فراوانی در ساخت محیط آموزشی اثربخش برای دانش آموزان دارد. از مهمترین عوامل ساخت چنین محیطی، ویژگی های شخصیتی معلم و از این میان، آراستگی ظاهر اوست. از آنجا که معلم، مهمترین الگوی دانش آموزان و رابطه او با دانش آموز - برخلاف روابط خانوادگی که گاه به عادت تبدیل می شوند - رابطه ای ضابطه مند است، می باید نسبت به ظاهر خود، چه در پوشش و چه در گفتار پاک، بی اعتنا نباشد.

آلبرت بندورا، روانشناس مشهور کانادایی امریکایی بود که نظریه «یادگیری جانشینی» بر پایه ی اندیشه های اوست. وی در یک آزمایش مشهور، ابتدا ۳۶ کودک را در سالی قرار داد که در آن فرد بزرگسالی عروسکی بادشده را به شدت کتک می زند و سپس ۳۶ کودک دیگر را در سالی دیگر برد که در آن فرد بزرگسالی با عروسکی مشابه با مهربانی و ملایمت برخورد می کند. در مرحله ی بعدی، همه ی ۷۲ کودک را در سالی پر از اسباب بازی بردند و دیدند میزان رفتار پر خاشگرانه با اسباب بازی ها در گروه نخست، بیش از دو برابر گروه دوم است.

در مدیریت کلاس درس، باید دانست القای تفکرات منفی نیز از عواملی است که به کاهش بازده کلاس می انجامد. همچنین از آنجا که بخش عمده ای از خلاقیت انسان در دوران ابتدایی زندگی او شکل می گیرد، توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان در اداره ی کلاس درس اهمیت ویژه ای دارد. از این رو، معلم می باید به توانایی های متفاوت ذهنی، عاطفی و جسمی دانش آموزان مسلط باشد و روش درست برخورد با هر یک را کشف کند. ممکن است کودکی با میزانی از تشویق و تمجید فعالیت بیشتری انجام دهد و کودکی دیگر، دچار اضطراب منفی شود.

۲۵۱- کدام مورد در متن بالا بدیهی فرض شده است؟

- (۱) خلاقیت اکتسابی و آموختنی است، نه ذاتی.
- (۲) آموزگاران عموماً نسبت به ظاهر خود توجه کافی ندارند.
- (۳) القای تفکرات منطقی اثری سوء در مدیریت کلاس درس دارد.
- (۴) دانش آموزان در کلاس درس رفتارهای پیش بینی نشده ندارند.

۲۵۲- ارتباط میان بندهای نخست و دوم متن، با کدام گزاره بهتر بیان می شود؟

- (۱) آموزش مستقیم از آموزش غیرمستقیم قوی تر است.
- (۲) آموزگار می باید برای مدیریت کلاس درس، هیجانات دانش آموزان را مهار کند.
- (۳) آموزش غیرمستقیم اثرگذاری بیشتری نسبت به آموزش مستقیم دارد.
- (۴) آموزگار می باید در گفتار و عمل خود، یکپارچگی داشته باشد.

۲۵۳- کدام گزاره با آزمایش بندورا و نتیجه گیری او مخالفت بیشتری دارد؟

- (۱) در تمایز بین واقعیت و خیال، توانایی کودکان سه تا شش سال بیشتر از کودکان زیر سه سال است.
- (۲) اندازه گیری میزان خشونت در جوامع مختلف با یک شاخص ثابت در آزمایش های متفاوت، امری اساساً نادرست است.
- (۳) میل به تقلید از بزرگسالان، عاملی تأثیرگذار در آزمایش است و نتیجه، لزوماً مفهومی تأثیرپذیری ندارد.
- (۴) میزان خشونت بین دختران و پسران باید با عوامل متفاوتی سنجیده شود، نه یک عامل مشابه.

* بر اساس متن زیر به سه پرسش بعدی پاسخ دهید. متن یک نادرستی نیز دارد.

رابعه‌ی عدویّه را که از عارفان نامدار سده‌ی دوم هجری بود، «تاج‌الرجال» لقب داده بودند، به این سبب که در دست‌یافتن به کمالات معنوی و مراتب عرفانی گوی سبقت را از مردان ربوده‌بود. بیش از او مهمترین ویژگی تصوف زهد، عبادت و ریاضت افراطی بود اما او با گذر از «زهدِ بکائین» که به خشکی و ترس آمیخته بود، زهدی عارفانه و عاشفانه را در سلوک عملی خویش پیش گرفت که واضح‌ترین جلوه‌ی آن پرهیز از پرداختن به غیرخدا بود: رابعه بر یاد خدا همراه با محبت خالصانه فارغ از شوق بهشت و ترس از دوزخ تأکید می‌کرد و این دو را آفت پرستش بی‌شائبه‌ی خداوند می‌دانست. تأکید او بر حبّ خداوند در عین تأکید او بر رعایت شرایط از جمله تقوا و ترک دنیا، از ویژگی‌های متمایزکننده‌ی اوست.

۲۵۴- کدام واژه در متن نادرست نوشته شده است؟

(۲) بیش

(۱) سده

(۴) پرهیز

(۳) سلوک

۲۵۵- در متن، واژه‌ی «بکائین» به کدام معنا به کار رفته است؟

(۲) یاران خداوند

(۱) گریه‌کنندگان

(۴) نابودشوندگان

(۳) طاغوتی‌ها

۲۵۶- وجه تمایز نگاه رابعه به زهد، بهشت و جهنّم و رابطه‌ی انسان با خداوند را در کدام بیت می‌توان دید؟

(۱) چو پیر سالیک عشقت به می حواله کند / بنوش و منتظر رحمتِ خدا می‌باش

(۲) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دستِ دعا نگه دارد

(۳) سرم به دنیی و عقبی فرو نمی‌آید / تبارک الله از این فتنه‌ها که در سر ماست

(۴) هر گنجِ سعادت که خدا داد به حافظ / از یمنِ دعایِ شب و وردِ سخری بود

۲۵۷- «مریم و برادرش امیر با هم بر سر سال تولد پدرشان اختلاف نظر دارند. مریم می‌گوید پدرشان در سال ۱۳۲۰ به دنیا آمده است ولی امیر سال تولد

پدرش را سال ۱۳۱۸ می‌داند. بیمارستان محلّ تولد پدر امیر و مریم، اطلاعات سال ۱۳۱۸ را ندارد. در اطلاعات سال ۱۳۲۰ این بیمارستان نیز

نامی از پدر امیر و مریم نیست. پس می‌توان نتیجه گرفت پدر امیر و مریم در سال ۱۳۱۸ به دنیا آمده است.» استدلال فوق دقیقاً به شرطی درست

است که ...

(۱) پدر امیر و مریم از مادر امیر و مریم بزرگتر باشد.

(۲) از بین امیر و مریم، حداقل یکی، ادعای درستی درباره‌ی زمان تولد پدرشان داشته باشد.

(۳) مستندات سال ۱۳۱۸ بیمارستان محلّ تولد پدر امیر و مریم هرگز کشف نشود.

(۴) هیچ کدام از بستگان امیر و مریم نیز سال تولد پدر امیر و مریم را ندانند.

* حروف ابجد، همان حروف عربی است با ترتیب و ارزش عددی زیر:

شماره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
حرف	ا	ب	ج	د	هـ	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
ارزش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰

در محاسبات ابجد کبیر، ارزش عددی هر کلمه برابر با مجموع ارزش عددی همه‌ی حروف آن است. مثلاً ارزش «سیب»، برابر با $۶۰+۱۰+۲$ است، یعنی ۷۲ و ارزش «هلو» برابر با $۵+۳+۰+۶$ یعنی ۴۱. ضمناً باید «پ» را «ب»، «چ» را «ج»، «ژ» را «ز» و «گ» را «ک» بگیریم. معلوم است که «تَئِیْرُ» تأثیری در ارزش کلمه ندارند. بر این اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- مصرع «مرغ سحر، ناله سر کن!» به کدام سال میلادی ممکن است اشاره کرده باشد؟

۱۹۲۴ (۲)

۱۹۱۳ (۱)

۱۹۴۶ (۴)

۱۹۳۵ (۳)

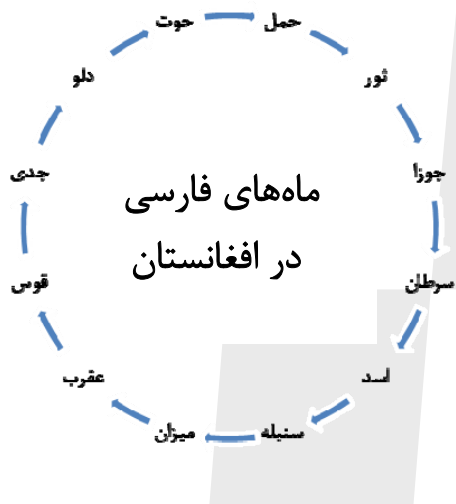
۲۵۹- کدام عدد زیر به نام یک ماه سه‌حرفی در فارسی افغانستان اشاره نمی‌کند؟

۷۸ (۱)

۶۵ (۲)

۱۷ (۳)

۸ (۴)

۲۶۰- بیت زیر با واژه‌ای سه‌حرفی کامل می‌شود. ارزش عدد این حرف در ابجد کدام است؟

«یا ربا! به چه سنگی زخم از دستِ غریبی / این کله‌ی ... و سر و مغزِ پکرم را!»

۲۰ (۲)

۱۶ (۱)

۲۸ (۴)

۲۴ (۳)

۲۶۱- واژه‌ای چهارحرفی از جدول و مشخصات زیر ساخته می‌شود. این واژه چه معنایی دارد؟

د	ر	ع	ش	ز
ح	ک	ا	م	ت
ل	و	ن	ط	ج
ص	ص	ب	س	ف
هـ	ق	خ	ی	ذ

حرف اول، حرف سه خانه در سمت راست یازدهمین حرف ابجد

حرف دوم، دو خانه سمت چپ و یک خانه بالای پانزدهمین حرف ابجد

حرف سوم، چهارمین خانه سمت چپ سومین حرف ابجد

حرف چهارم، سه خانه سمت چپ خانه‌ی بالایی سیزدهمین حرف ابجد

(۲) یادگرفتن

(۱) به دنیا آمدن

(۴) از دنیا رفتن

(۳) پیر شدن

۲۶۲- در جدول سؤال قبل، اگر جای دو حرف کنار هم را در ردیف پنجم با هم عوض کنیم، در یکی از ستون‌ها پنج حرف به هم ریخته‌ی نام یک رنگ وجود خواهد داشت. آن دو حرف کدامند؟

(۱) ذ - ی

(۲) ی - خ

(۴) ق - ه

(۳) خ - ق

۲۶۳- پنج ساعت طول می‌کشد تا هشت گرمکن یکسان با پنجاه درصد توان خود، دمای اتاقی با وسعت ۱۰۰ متر مکعب را به حد لازم برسانند. اگر بعد از دو ساعت از آغاز کار، یکی از گرمکن‌ها خاموش و توان دو تای دیگر از گرمکن‌ها هفتادوپنج درصد شود، چند ساعت دیگر طول می‌کشد تا دمای اتاق به حد مورد نیاز برسد؟

(۲) ۲/۵

(۱) ۲

(۴) ۳/۵

(۳) ۳

۲۶۴- عدد جایگزین علامت سؤال الگوی زیر کدام است؟

$$۲ * ۳ = -۱$$

$$۴ * ۱ = ۲۷$$

$$۶ * ۲ = ۲۵۶$$

$$۹ * ۸ = ۱$$

$$۵ * ۸ = -۲۷$$

$$۸ * ۶ = ?$$

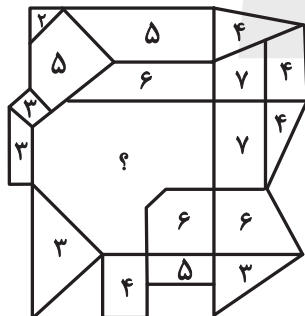
(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) -۲

(۴) -۴

۲۶۵- عدد جایگزین علامت سؤال در الگوی زیر کدام است؟

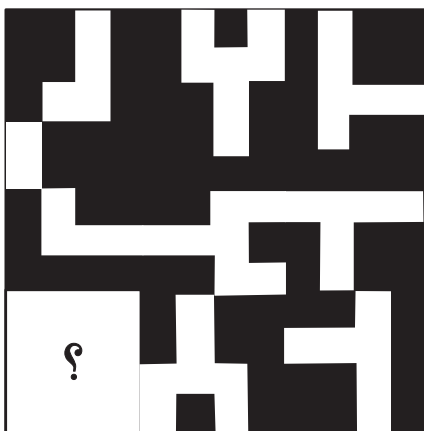
(۱) ۹

(۲) ۱۰

(۳) ۱۱

(۴) ۱۲

۲۶۶- کدام گزینه الگوی تصویری زیر را بهتر کامل می‌کند؟

(۲)

(۱)

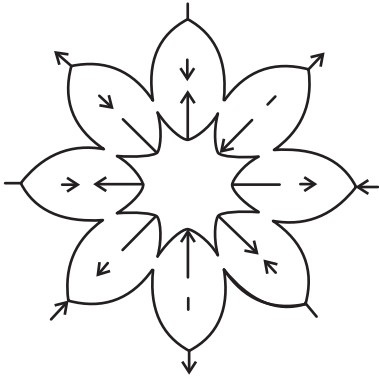

(۴)

(۳)

۲۶۷- یکی از پره‌های گلبرگ زیر، از الگوی موجود پیروی نمی‌کند. این پره در کدام جهت است؟

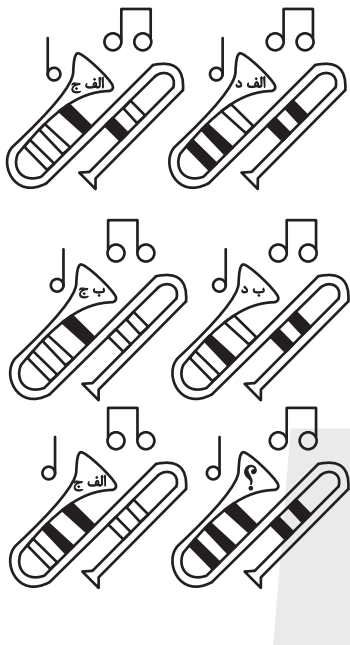
(۱) شمال غربی

(۲) شمال شرقی

(۳) جنوب شرقی

(۴) جنوب غربی

۲۶۸- به جای علامت سؤال الگوی کدگذاری زیر، کدام گزینه را می‌توان قرار داد؟

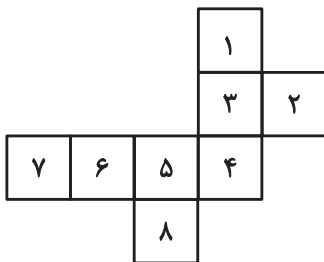
(۱) الف ج

(۲) الف د

(۳) ب ج

(۴) ب د

۲۶۹- با حذف همزمان کدام دو مربع از شکل گسترده زیر، می‌توان از آن مکعبی کامل ساخت؟ مکعب را فقط با تا کردن شکل گسترده از روی خطوط

رسم شده می‌توان ساخت.

(ب) ۱ و ۷

(الف) ۱ و ۲

(د) ۲ و ۸

(ج) ۲ و ۷

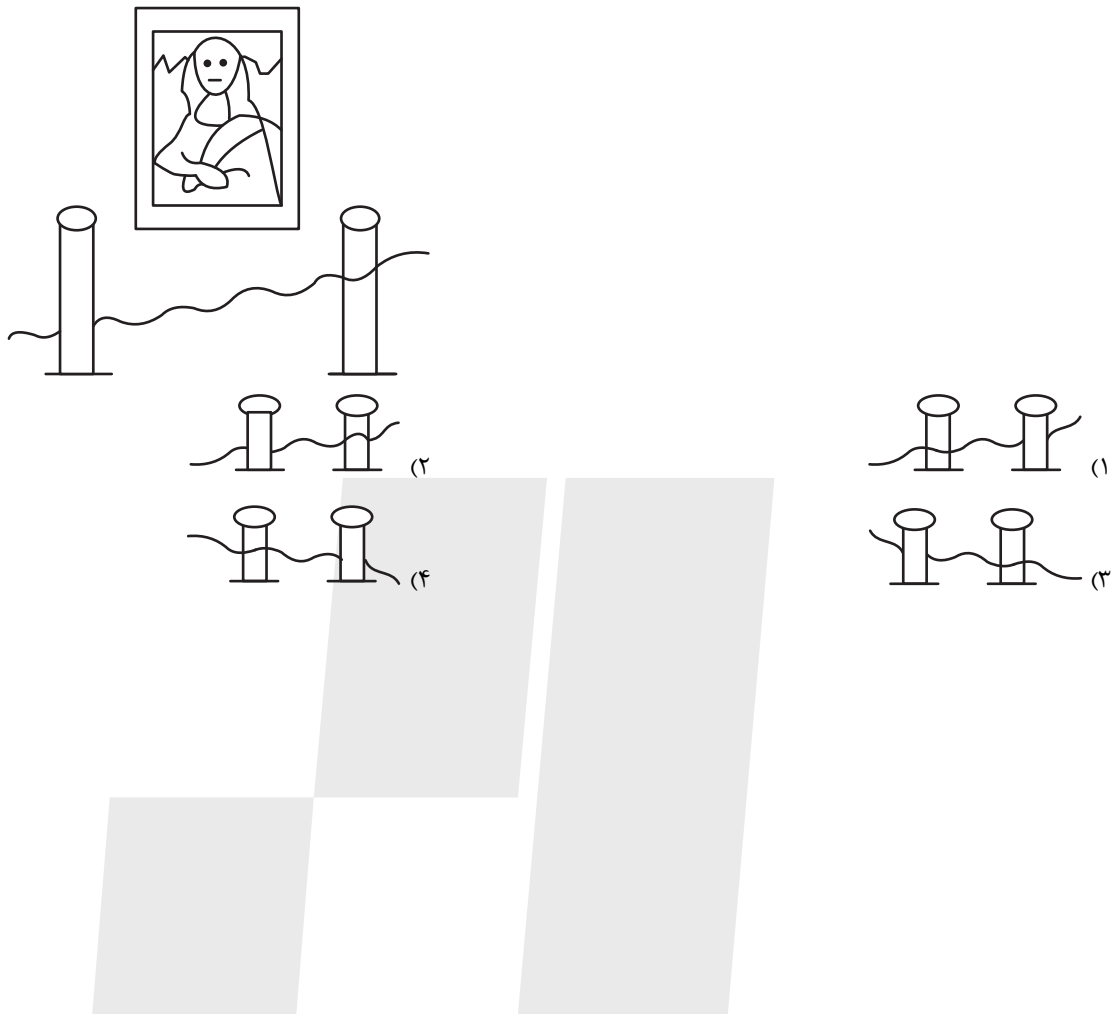
(۲) الف، ج

(۱) الف، ب

(۴) ج، د

(۳) ب، د

۲۷۰- اگر شخص تابلوی زیر چشم دیدن داشت، مانع روبه‌رویش را شبیه به کدام شکل می‌دید؟

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
علی آزاد، محمد اسدی، علی حسینی نوه، رضا خان بابایی، میثم خشنودی	ریاضی و آمار (۲)
سعید جعفری، احمد فهیمی، اعظم نوری نیا، محمد نورانی	علوم و فنون ادبی (۲)
محمد ابوالحسنی، ملیکا ذاکری، حبیبه محبی، سیده نسرتین نوربخش	جامعه‌شناسی (۲)
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، ملیکا ذاکری، عادلہ علیرضایی مقدم، محمدعرفان فرهادی	روان‌شناسی
علی اکبر ایمان پرور، آرمین ساعدیناه، کامران عبداللہی، ولی‌الہ نوروزی، مجید ہمایی	عربی، زبان قرآن (۲)
محمد ابوالحسنی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی	تاریخ (۲)
محمد ابوالحسنی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی	جغرافیا (۲)
یاسین ساعدی، موسی سپاهی، کوثر دستورانی، محمد قاسمی، آرمین کرمی زرنندی	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	مهدی مسلمانی	محمد بحیرایی، محمد غنی زاده سیدعلی موسوی فرد	ماهان زواری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، مریم پیروی، احسان کلاته	نازنین حاجیلو	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۲)	محمد مهدی یعقوبی	امیر حسین کاروبین، محمد تراز، آرش مرتضایی	نازنین حاجیلو تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	عاطفه طاهر، فرهاد علی نژاد	نازنین حاجیلو	محمد صدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس پور احسان کلاته	نازنین حاجیلو	لیلا ایزدی
تاریخ (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	تابان صیقلی، محمد تراز	عطیه محلوچی
جغرافیا (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	تابان صیقلی، محمد تراز	عطیه محلوچی
فلسفه	یاسین ساعدی	فرهاد علی نژاد، سیدپارسا طبایی	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهین علی محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه ۳»

(رضا خان بابایی)

در ترکیب شرطی اگر مقدم نادرست باشد، می‌گوییم که گزاره شرطی به انتفای مقدم دارای ارزش درست است، پس $(p \vee \sim q)$ دارای ارزش نادرست است.

$$(p \vee \sim q) \equiv F \Rightarrow p \equiv F, q \equiv T$$

گزاره فصلی زمانی نادرست است که همه گزاره‌ها نادرست باشند.

$$F \Leftrightarrow T$$

$$(p \Leftrightarrow q) \vee r \equiv F \vee r \equiv F \Rightarrow r \equiv F$$

در ترکیب شرطی اگر مقدم نادرست باشد، ارزش ترکیب شرطی درست است.

$$(\sim r \vee s) \Leftrightarrow (p \Rightarrow s)$$

$$T \vee s \quad F \Rightarrow s$$

$$T \Leftrightarrow T \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۲- گزینه ۳»

(مهم اسری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه الزاماً نیازی به ساده کردن عبارت گویا نیست و چون نتیجه، گزاره‌ای درست است، ارزش کل گزاره درست می‌شود.

هر چند در بررسی مقدم، عبارت برابر $\frac{4a-b}{3a-b}$ می‌شود و مقدم نادرست و تالی درست است. پس ارزش این گزاره درست می‌شود.

گزینه «۲»: با تجزیه عبارت $(4x^2 - 9)$ ، اتحاد مزدوج داریم:

$$(2x)^2 - 3^2 = (2x - 3)(2x + 3)$$

پس عبارت $2x - 3$ در آن وجود دارد. ارزش این گزاره درست است و در ترکیب عطفی چون هر دو گزاره درست‌اند، ارزش درست است.

گزینه «۳»: برای درستی ترکیب دو شرطی باید ارزش هر دو گزاره یکسان باشد و چون جای خالی درست است باید طرف دیگر هم درست باشد در غیر این صورت ارزش نادرست دارد:

$$\frac{5^3}{8^2} \times \frac{3^{-2} \times 2^9}{-5} = \frac{5^3}{2^6} \times \frac{3^{-2} \times 2^9}{10^3 \times 3^{-5}} = \frac{5^3 \times 2^3 \times 3^{-2}}{10^3 \times 3^{-5}}$$

$$= \frac{10^3 \times 3^{-2}}{10^3 \times 3^{-5}} = 3^3 = 27 \neq 9$$

پس ارزش نادرست دارد و در کل گزاره نادرست می‌شود که پاسخ این سؤال است.

گزینه «۴»: در عبارت $\frac{(a+b)}{(a-b)} \times (a-b)^2$ داریم:

$$\frac{(a+b)}{(a-b)} \times (a-b)^2 = (a+b)(a-b) = a^2 - b^2$$

پس هم مقدم و هم تالی درست‌اند که ارزش درست می‌شود.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(میثم فشنوری)

۳- گزینه ۱»

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$$

$$(p \Rightarrow q) \wedge \sim p \equiv (\sim p \vee q) \wedge \sim p \equiv \sim p$$

$$\sim p \vee p \equiv T, \sim q \wedge q \equiv F \Rightarrow T \wedge F \equiv F$$

$$\sim p \Rightarrow T \Rightarrow \sim p \equiv T, p \equiv F$$

چون مقدم نادرست است، گزاره شرطی به انتفای مقدم همواره دارای ارزش درست می‌باشد.

$$F \Rightarrow ((q \vee p) \wedge (\sim p \wedge r)) \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(علی حسینی نوه)

۴- گزینه ۲»

گزاره شرطی زمانی دارای ارزش نادرست است که ارزش گزاره مقدم درست و ارزش گزاره تالی نادرست باشد، پس داریم:

$$\sim p \equiv T \rightarrow p \equiv F$$

$$q \equiv F \rightarrow \sim q \equiv T$$

با توجه به گزینه‌ها، تنها گزینه «۲» دارای ارزش درست است.

۱) $F \vee F \equiv F$

۲) $T \wedge T \equiv T$

۳) $F \wedge T \equiv F$

۴) $T \Rightarrow F \equiv F$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۵- گزینه «۱»

(علی آزار)

هر کدام از اعداد $x=2$ و $x=-1$ در دامنه دو ضابطه قرار دارند از آنجایی که f یک تابع است، پس باید مقدار هر دو ضابطه اول و دوم به ازای $x=2$ و مقدار هر دو ضابطه دوم و سوم به ازای $x=-1$ برابر باشند، پس داریم:

$$\text{ضابطه اول: } f(2) = 4a + 5b \Rightarrow 4a + 5b = -7 \quad *$$

$$\text{ضابطه دوم: } f(2) = -8 + 1 = -7$$

$$\text{ضابطه دوم: } f(-1) = -2 + 1 = -1 \Rightarrow b + a = -1 \quad **$$

$$\text{ضابطه سوم: } f(-1) = b + a$$

$$\begin{cases} 4a + 5b = -7 \\ b + a = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -3 \end{cases} \Rightarrow ab = -6$$

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۶- گزینه «۴»

(رضا قان بابایی)

نیمساز ناحیه اول و سوم، همان نمودار تابع همانی است.

$$n^2 - 6n = -5n + 12$$

$$\Rightarrow n^2 - n - 12 = 0$$

$$\Rightarrow (n-4)(n+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \\ n = -3 \end{cases}$$

$$\left(\frac{1}{n}\right)^2 \text{ بیشترین مقدار } \begin{cases} \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16} \\ \left(\frac{1}{-3}\right)^2 = \frac{1}{9} \end{cases}$$

بنابراین بیشترین مقدار $\left(\frac{1}{n}\right)^2$ برابر $\frac{1}{9}$ است.

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۷- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$f_1(x) = 2x + a \xrightarrow{x \geq 2} f_1(x) \geq 6 + a \Rightarrow 6 + a = 2 \Rightarrow a = -4$$

$$f_2(x) = 2x + b, \xrightarrow{x \leq -1} f_2(x) \leq -2 + b \Rightarrow -2 + b = -1 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow a + b = -3$$

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۸- گزینه «۳»

(میثم شهنوری)

$$f(x) = x \Rightarrow \Delta m^2 - 10 = -3m - 2 \Rightarrow \Delta m^2 + 3m - 8 = 0 \xrightarrow{a=5, b=3, c=-8} \frac{a+b+c=0}{a+b+c=0}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 1 & m = 1 \quad \checkmark \\ m = \frac{c}{a} \Rightarrow m = -\frac{8}{5} \quad \times \end{cases}$$

$$f(m+6) = f(1+6) \Rightarrow f(7) = 7$$

g تابع همانی است، پس داریم:

$$a - 3 = 0 \rightarrow a = 3$$

$$a - b = 1 \rightarrow 3 - b = 1 \rightarrow b = 2$$

$$g(2 \times 3 + 2) = g(8) = 8 \Rightarrow 7 + 8 = 15$$

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۹- گزینه «۲»

(علی آزار)

با توجه به اینکه $g(\Delta x + 2) = 4$ است، می‌توان دریافت که تابع $g(x)$ ، تابعی ثابت است.

$$\Rightarrow g(x) = 4, f(x) = x$$

$$\Rightarrow 2f(x+4) - g(yx+2) = 7 \Rightarrow 2(x+4) - 4 = 7$$

$$2x + 8 - 4 = 7 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲)

۱۰- گزینه «۲»

(مهم اسری)

f یک تابع ثابت است پس $f(x) = c$ قرار می‌دهیم. از طرفی $g(x) = -x$ توجه کنید که از ضابطه خود تابع همانی $f(x) = x$ استفاده نکنید!

$$\frac{2g(-4) - 2f\left(-\frac{2}{3}\right)}{f(0) \times g\left(\frac{5}{4}\right)} = 2g\left(-\frac{4}{3}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{2(-4) - 2c}{c \times \left(-\frac{5}{4}\right)} = 2\left(-\frac{4}{3}\right) \Rightarrow \frac{8 - 2c}{-\frac{5}{4}c} = -\frac{8}{3} = 4$$

با طرفین وسطین داریم:

$$\Rightarrow 8 - 2c = -5c$$

$$\Rightarrow 2c = -8 \Rightarrow c = -4 \Rightarrow f(x) = -4$$

حالا کافی است، جایگذاری کنیم:

$$f(-3) \times 2g(4) = -4 \times 2(-4) = 48$$

(توابع ثابت پند ضابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۳»

(امیر قیومی)

الف) مدعیان عرفان هم که به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند. (فکری)

ب) در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند. (ادبی) (سبک عراقی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۲- گزینه «۴»

(امیر قیومی)

بیت این گزینه، مفهومی عرفانی دارد.

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۳- گزینه «۴»

(سعید بعفری)

موارد نادرست:

«تاریخ جهانگشا: شرح ظهور جنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح / المَعْجَم فی معابیر اشعار العجم: علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر / تاریخ گزیده: تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران / تذکره دولتشاه: شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی»

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۲»

(ممد نورانی)

الف: تشبیه (ابرو به محراب مانند شده است). / ج: ایهام (دور از تو: ۱. به دلیل دوری از تو / ۲. از تو دور باد) /

د: تشخیص (مخاطب قرار گرفتن سپهر) / ه: تضاد (سپید و سیاه) / ب: جناس (تخت و بخت، جام و کام)

(تشبیه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

(سعید بعفری)

در این بیت، فقط یک تشبیه به کار رفته است: مرا چو باز می‌پراند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: همت من همچو رعد / نکته من همچو ابر (۲)

گزینه «۳»: طوطی اندیشه / همچو شکر (۲)

گزینه «۴»: اسب سخن / آن گرد مرا سرمه جان آمد (۲)

(تشبیه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۶- گزینه «۳»

(سعید بعفری)

«غنچه» در معنای حقیقی خود به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «۱»: نرگس: مجاز از چشم

گزینه «۲»: «۲»: چرخ: مجاز از آسمان

گزینه «۴»: «۴»: دست: مجاز از انگشتان

(مجاز، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۷- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

عشق بعضی وقت‌ها از درد دوری بهتر است (عشق بق بی‌عوضی / وقت‌ها از درد دوری / به ت‌رست)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۸- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

مِه رَگَر آ	رَد بَ سی بی (الف)	جَا وَ بی هِن	گَا م آ رَد
قَه رَگَر دَا	رَد بَ سی نا	سَا زُ نا هِن	جَا ر دَا رَد (ب)

(پایه‌های آوایی همسان (ا)، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۹- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

فقط وزن واژه دو واژه، فاعلاتن است.

بازیچه‌ها: مستفعلن، نیک‌بختی: فاعلاتن، ثناخوانی: مفاعیلن، رخسندسته‌تر:

مستفعلن، صبحدمان: مفتعلن، شمس و قمر: مفتعلن، احتشامی: فاعلاتن،

آشفتگی: مستفعلن، پریشان‌گو: مفاعیلن، دیوانگی: مستفعلن

(پایه‌های آوایی همسان (ا)، صفحه ۴۶)

۲۰- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

بیت صورت سوال و بیت گزینه «۲» هر دو بر این مفهوم تأکید دارند که

وقتی قدرتی برتر و بالاتر حامی و پشتیبان ماست، از سختی‌ها و دشواری‌ها

نباید بیم داشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بی‌اعتنایی و بی‌توجهی معشوق به عاشق

گزینه «۳»: ناپایداری احوال روزگار

گزینه «۴»: توصیه به کمک به دیگران و دلجویی از آنان

(مفهومی، صفحه ۴۷)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(ملیکا زکری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- پرسش‌هایی از قبیل: راه شناخت هستی و انسان - ابزار شناخت (تجربی - عقلی و ...) جزء پرسش‌های معرفت‌شناسانه محسوب می‌شود.
- طرفداران دیدگاه اول، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.

- هویت ابعاد مختلفی دارد و بُعد اجتماعی را هم شامل می‌شود که این بُعد در محدوده جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

(پیمان فرهنگی، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۲۲- گزینه «۴»

(معمد ابوالسنی)

- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمستول‌اند، آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند.

- آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن پاسخ داده شود، او علاوه بر نیازهای مادی و دنیوی، نیازهای ابدی و معنوی دارد. فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان شمول است برخوردار باشد.

(فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳- گزینه «۳»

(هیبه مهبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: درست - نادرست

گزینه «۴»: نادرست - نادرست

(نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۴- گزینه «۳»

(معمد ابوالسنی)

- استبداد قومی و قبیله‌ای در دوران استعمار، به استبداد استعماری درآمد.
- پیامبر خدا در عصر نبوی، قبل از رحلتشان نامه‌های دعوت به اسلام را به امپراتوری‌های ایران و روم ارسال کردند.

- در دوره خلافت، فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز در درون خود هضم می‌کرد یا دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقا در ظاهر از ارزش‌های دینی استفاده کنند.

- در عصر بیداری اسلامی، اندیشمندان اسلامی در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب مقاومت‌هایی داشتند. متفکران جهان اسلام، از جمله سیدجمال‌الدین اسدآبادی، امام موسی صدر و شیخ زکزاکی، خطرات سلطه فرهنگ غرب را گوشزد کردند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۲، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۲۵- گزینه «۳»

(هیبه مهبی)

- از نتایج منطقی سکولاریسم: اومانیزم

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان: پروتستانتیسم
- معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب: روشنگری در معنای خاص

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۴۱)

۲۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به دلیل رویکرد دنیوی خود و برای حذف کلیسا، به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند. دلیل نام‌گذاری قرون چهاردهم تا شانزدهم میلادی به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

(پیکونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۲۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

اندیشه‌سیاسی‌نویس، براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی، خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند. قوانین این نظام، ریشه در ارزش‌های الهی ندارد؛ بلکه ریشه در خواست و اراده انسان دارد که مستقل از ابعاد آسمانی و الهی انسان عمل می‌کند. لیبرالیسم اندیشه‌سیاسی جدیدی است، که از این رهگذر شکل می‌گیرد.

علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظیفه شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان را از ملک به ملکوت برعهده نداشت؛ بلکه به تدریج به ابزار تسلط انسان بر طبیعت تبدیل شد.

در رویکرد جدید، علوم تجربی در بین علوم مختلف بیشترین اهمیت را پیدا کرد فناوری و صنعت، رهاورد این بخش از علوم بود.

(پیکونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۲۸- گزینه ۲»

(سیره نسرين نوربخش)

تنها عبارت «ب» در عبارتهای مطرح شده در صورت سؤال صحیح است.
بررسی عبارتهای نادرست:

الف: استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.
ج: زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد.
د: کشورهایی که در دوره استعمار، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه استعماری به سر می‌بردند چین، عثمانی و ایران بودند.

(جامعه پهلوی، صفحه‌های ۵۷، ۶۰ و ۶۱)

۲۹- گزینه ۱»

(سیره نسرين نوربخش)

وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؛ زیرا کشورهای غربی بعد از اینکه در کشورهای استعمارزده با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی بخش مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند اما اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کند تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

(تغولات نظام پهلوی، صفحه ۶۶)

۳۰- گزینه ۳»

(سیره نسرين نوربخش)

الف: عملکرد اقتصادی کشورهای غربی در چارچوب دولت - ملت‌های جدید شکل گرفت.

ب: امروزه شیوه غالب زندگی اجتماعی در دنیا، زندگی در واحدهایی اجتماعی به نام «کشور» است.

ج: ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

(تغولات نظام پهلوی، صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۷۱)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه ۳»

(همیدرضا تولگی)

بررسی عبارات:

عبارت اول: فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است. فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

عبارت دوم: مشاهده و تجربه رکن روش علمی هستند. رد فرضیه‌های سایر روش‌های کسب معرفت، عمل نادرستی است که برخی دانشمندان علوم تجربی انجام می‌دهند.

عبارت سوم: ایجاد برداشت یکسان و درک مشابه از یک مفهوم، با تعریف عملیاتی امکان‌پذیر است نه متغیر بودن.

عبارت چهارم: آزمون روان‌شناختی باید همان چیزی را اندازه بگیرد که برای آن ساخته شده است یا به عبارت دیگر، ویژگی‌های نامربوط را اندازه‌گیری نکند.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۶، ۱۹ و ۲۸)

۳۲- گزینه ۳»

(ملیکا زاکری)

تشریح گزینه‌ها:

عبارت اول: با پاسخ به پرسش صفحه ۴۸ کتاب درسی متوجه می‌شویم که کودکان از ۶ ماهگی به بعد، به وجود دائمی اشیاء پی می‌برند یعنی اگر شیء از دامنه دید آن‌ها خارج شود، به دنبال آن شیء می‌گردند.

عبارت دوم: مشورت کردن و نظرخواهی به هفت سال سوم رشد از منظر اسلام اشاره دارد.

عبارت سوم: ترس از غریبه‌ها در ۸ ماهگی رخ می‌دهد و در حیطة رشد اجتماعی قرار دارد.

عبارت چهارم: بیت مورد نظر در سؤال به عوامل وراثتی مؤثر بر رشد اشاره دارد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۴۴، ۴۸ و ۵۱)

۳۳- گزینه ۲»

(کتاب پیام)

تشریح موارد نادرست:

ب) آموختن مهارت فراحافظه در دوره کودکی وجود ندارد.

د) کودکان براساس پردازش ادراکی (ویژگی‌های کمی) و نوجوانان براساس پردازش مفهومی (ویژگی‌های کمی و کیفی) عمل می‌کنند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۳۴- گزینه ۳»

(ملیکا زاکری)

تشریح گزینه‌ها:

عبارت اول: تحریک هر یک از گیرنده‌های حسی تابع «شدت محرک» است.

عبارت دوم: هدف از پیام‌های بازرگانی و تبلیغاتی، آماده‌سازی ذهنی است.

عبارت سوم: گوش به زنگی بعد از نیم ساعت کاهش پیدا می‌کند، بنابراین وجود زنگ تفریح بین ساعات کلاسی ضرورت دارد.

عبارت چهارم: گزارش محرک احساس نشده، هشدار کاذب است که از موقعیت‌های مربوط به غایب بودن محرک است.

(اساس، توجیه، ادراک، صفحه‌های ۷۱، ۷۴، ۷۵، ۷۷ و ۷۹)

۳۵- گزینه «۴»

(مصدر عرفان فرهاری)

در خطای ادراکی پونزو، دو خط مورب موجب می شود که فکر کنیم دو خط افقی هم اندازه نیستند. در واقع یک زمینه خاص (خط های مورب) موجب می شود که دو شکل (دو خط افقی) تحت تأثیر قرار گرفته و نامساوی ادراک شوند. پس ادراک یک شکل تحت تأثیر زمینه آن قرار گرفته است. در شکل دیگر نیز این که علامت وسط شکل را چه چیزی ادراک کنیم، بستگی دارد به اینکه زمینه ما اعداد باشند یا حروف.

(امساس، توبه، ادراک، صفحه های ۸۲ تا ۸۳)

۳۶- گزینه «۴»

(عارله علیرفضایی مقدم)

پاسخ به پرسش اول و سوم مستلزم شکل گیری حافظه معنایی است؛ در این حافظه، دانش عمومی ذخیره می شود. پاسخ به پرسش دوم و چهارم دربرگیرنده تجربه مشخصی است که به زمان و مکان مشخصی مربوط می شود؛ بنابراین به حافظه رویدادی مربوط است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه های ۹۷ و ۹۸)

۳۷- گزینه «۲»

(میدرفشا توکلی)

راهکار دبیر مبتنی بر تقسیم بازه های بلند به بازه های مطالعاتی کوتاه است که در آن، یادگیری با استراحت و با گذاشتن فاصله انجام می شود تا اثر تداخل مطلب کاهش یابد و بازدهی مطالعه بالاتر برود.

تشریح گزینه های نادرست:

گزینه «۱»: به ساماندهی مطالب و طبقه بندی اطلاعات اشاره کرد که در سؤال به آن نشده است.

گزینه «۳»: به یادگیری عمیق اشاره دارد که نقطه تمرکز سؤال نیست. نقطه تمرکز سؤال، ایجاد فاصله است.

گزینه «۴» اشاره به مرور مناسب برای کنترل اثر گذشت زمان دارد که در سؤال این مطلب ذکر نشده است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۶)

۳۸- گزینه «۳»

(مصدر عرفان فرهاری)

براساس رشد شناختی، کودکان دارای پردازش ادراکی هستند و تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیا قرار می گیرند و هدایای بزرگ کم ارزش را بر هدایای کوچک با ارزش ترجیح می دهند.

(روان شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۳۹- گزینه «۱»

(مصدر میببی)

بررسی عبارات:

عبارت اول نادرست است؛ محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده های حسی مثل چشم، گوش و ... (نه فقط چشم و گوش) به وسیله محرک های بیرونی تحریک نشود.

عبارت دوم درست است؛ تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن (متوقف کردن خودرو) به محرک های توجه شده (چراغ قرمز)، «ادراک» نام دارد.

عبارت سوم نادرست است؛ توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم، نه برعکس.

عبارت چهارم درست است؛ عادت کردن به یک محرک خاص و پردازش کمتر آن (خوگیری)، آفت توجه مداوم و پایدار (تمرکز) است.

(امساس، توبه، ادراک، صفحه های ۶۹، ۷۰، ۷۳ و ۷۵)

۴۰- گزینه «۲»

(مصدر میببی)

بررسی عبارات نادرست جدول ها:

جدول «الف» - ردیف دوم: حافظه بلندمدت رمزگردانی عمدتاً معنایی دارد. جدول «ب»: هیچ عبارت نادرستی ندارد.

جدول «ج» - عبارت اول: حافظه کاذب یکی از انواع خطای اضافه کردن است. جدول «ج» - عبارت دوم: حافظه کاذب نوعی خطاست و فرد به صورت اختیاری از آن استفاده نمی کند.

جدول «ج» - عبارت سوم: حافظه جزء شناخت عالی به حساب نمی آید.

جدول «د» - عبارت اول: حافظه رویدادی محل ذخیره سازی تجارب فرد است نه علوم تجربی.

جدول «د» - عبارت دوم: سلسله مراتب واژگانی مربوط به حافظه معنایی است.

جدول «د» - عبارت سوم: حافظه رویدادی در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخصی مربوط می شود. سوالات مربوط به زمان و مکان لزوماً در این حافظه پاسخ داده نمی شود. مانند این سؤال برای کسی که خودش شاهد انقلاب نبوده و سال ها بعد به دنیا آمده است: «در سال ۵۷ در ایران چه انقلابی رخ داد؟»

(حافظه و علل فراموشی، صفحه های ۹۳ تا ۹۹)

عربی، زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه ۲»

(آرمین ساعرنپناه)
«أحبّ المسلمین»: مسلمانان را دوست دارم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لأنّ أفضلهم»: زیرا شایسته‌ترین آن‌ها (رد سایر گزینه‌ها) / «ینفع الآخرين كثيراً»: به دیگران بسیار سود می‌رساند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بأعماله الیومیة»: با کارهای روزانه‌اش (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۲- گزینه ۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)
من الحبّ: از عشق / کاساً من الکرامۃ: جامی از کرامت / یحبّ علیک: تو باید، واجب است بر تو / آن تجدّ: بیایی / رائحة الودّ: بوی عشق / من شمّ رقتی: از بویدن خاک قبرم (استخوان پوسیده‌ام) / دموع عینی: اشک‌های چشم (ترجمه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۴۳- گزینه ۴»

(کامران عبدالهی)
بطیر: پرواز می‌کند / کالتیور: مانند (مثل) پرندگان / إذا أراة: اگر (هرگاه) بخواهد / غشاءً خاصاً کالمظلة: پرده خاصی مانند چتر / فی جسمه: در جسمش (ترجمه، صفحه ۳۴)

۴۴- گزینه ۱»

(مهیر همایی)
اگر یاری کنیم: إن نصر (اگر ساکن به الله برسد به کسره تبدیل می‌شود: نصر) / ما را یاری می‌کند: یصّرنا یا نصرنا / قدم‌های ما: أقدامنا / ثابت می‌کند: ثبّت (فعل شرط یا جواب شرط اگر ماضی باشند به شکل مضارع ترجمه می‌شوند). (تعریب، صفحه ۳۸)

۴۵- گزینه ۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)
«هرچه برای خودتان پیشاپیش بفرستید، آن را نزد خدا می‌باید.» (حسابرسی اعمال، عملکرد خوب و بد ما نزد خداوند محاسبه می‌شود). / «هرکس بر خدا توکل کند، پس او برایش کافی است.» دو طرف با هم تناسب مفهومی ندارند.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هرگاه جاهلان آن‌ها را مورد خطاب قرار دهند، به آرامی سخن می‌گویند.
گزینه «۳»: هرکس قبل از سخن گفتن ببیندش از اشتباه در امان می‌ماند.
گزینه «۴»: بزرگترین عیب این است که عیب‌جویی کنی آن‌چه را که مثل آن در تو است. (مفهوم، صفحه ۳۸)

۴۶- گزینه ۲»

(آرمین ساعرنپناه)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «حیة (مار)» و «میّت (مُرده)» متضاد یک‌دیگر نیستند.
گزینه «۳»: مفرد «عُدّة» کلمه «عادی» می‌باشد و نیز مفرد «أعداء» کلمه «عدو» است.
گزینه «۴»: «لپهتدی (تا هدایت شوند)» و «لپهدی (تا هدایت کند)» مترادف یک‌دیگر نیستند. (لغت، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۱»

(ولی‌اله نوروزی)
کلمه «حافظ» بر وزن «فاعل» خبر برای مبتدای ماقبل است.
در سایر عبارات‌ها به ترتیب طالب: مضاف‌الیه / مُستخّذم: اسم مفعول / الشؤمین: مضاف‌الیه هستند.

(قواعد، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۴۸- گزینه ۴»

(ولی‌اله نوروزی)
کلمه «خیر» در این عبارت به معنای «کسار خوب» است، ولی در سایر عبارات‌ها به ترتیب به معنای «بهترین دوستم / بهتر از دیگران / بهتر از هزار ماه» همگی اسم تفضیل هستند.

(قواعد، صفحه ۷)

۴۹- گزینه ۳»

(مهیر همایی)
«الزّوار» جمع «الزائر»، اسم فاعل است، در دیگر گزینه‌ها: «عَلَم، الفَهَامَة و الخَلَاقِین» اسم‌های مبالغه محسوب می‌شوند. (قواعد، صفحه ۲۳)

۵۰- گزینه ۲»

(کامران عبدالهی)
صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن قواعد جمله شرطی صحیح باشد؛ در این گزینه فعل شرط ماضی است و هیچ ایرادی ندارد و جواب شرط هم ماضی است.
نکته درسی:

جواب شرط، در صورتی که جمله اسمیه باشد یا این که فعل امر باشد، قبلش باید حرف «ف» بیاید؛ اگر فعل مضارع یا ماضی ساده باشد می‌تواند «ف» بگیرد، اما الزامی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جواب شرط باید به صورت «فهُو عالمٌ» باشد.
گزینه «۳»: «جواب شرط به صورت «فهُو نادِمٌ» صحیح است.
گزینه «۴»: «جواب شرط فعل امر است و باید قبلش «ف» بیاید (فَاسْتَمِعَ). (قواعد، صفحه ۳۶)

تاریخ (۲)

۵۱- گزینه ۳

(مهمرمهری یعقوبی)

انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده نامه اهل خراسان، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است. پس آقای کریمی می تواند از آن به عنوان یک منبع در پژوهش خود استفاده کند. نوشته های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره وضعیت اقتصادی، وضعیت نظامی ارائه می دهند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه های ۴، ۷، ۸ و ۱۰)

۵۲- گزینه ۲

(مهمرمهری یعقوبی)

مورخ در روش تاریخ نگاری تحلیلی، با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت های مربوط به یک رویداد و نقد آنها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می کند. از برجسته ترین آثار که به این شیوه تألیف شده است، می توان به «مروج الذهب و معادن الجواهر» اشاره نمود.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می دانستند. (مسعودی جزء این گروه نیست).

گزینه «۳»: مورخانی مانند مسعودی، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش های تاریخی به مسافرت می رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می کردند. (در کتاب نام مورخ دیگری ذکر نشده است).
گزینه «۴»: یکی از نمونه های تاریخ نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب «مروج الذهب و معادن الجواهر»، نوشته علی بن حسین مسعودی است.

(روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه های ۱۴، ۱۵ و ۱۸)

۵۳- گزینه ۲

(کنکور تیر ۱۴۰۳)

در برخی از مناطق شبه جزیره عربستان، مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت. (وجه اشتراک ۲ و ۳)

مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به شمار می رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین های اطراف شبه جزیره عربستان، سود سرشاری کسب می کردند. طائف شهری ثروتمند در نزدیکی مکه بود و بزرگان و اشراف آنجا، روابط اقتصادی گسترده ای با سران قریش داشتند. (وجه اشتراک ۱ و ۳)

(ترکیبی، صفحه های ۲۲، ۲۹، ۳۰ و ۳۱)

۵۴- گزینه ۱

(کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳)

- آیات قرآن، کتاب های سیره و منابع حدیثی به برخی از خصوصیات و رفتارهای منافقان مدینه اشاره کرده اند.

- پیامبر اکرم سه سال پس از بعثت، به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار و عمومی کرد: «آنچه را دستور داری، آشکار کن و از مشرکان روی بگردان» (سوره حجر، آیه ۹۴)

- وضعیت اجتماعی و فرهنگی مردمانی که حضرت محمد (ص) در میان آنان مبعوث شد، دارای ویژگی خاصی بود که قرآن از آن با صفت «جاهلی» یاد کرده است. «جاهلی» و «جاهلیت» در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه جوئی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می گرفت و تعصب قبیله ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود.

(ترکیبی، صفحه های ۲۳، ۲۷ و ۳۸)

۵۵- گزینه ۳

(مهمرابوالسنی)

بررسی عبارت های نادرست:

الف: ابوبکر در اواخر خلافت خود، چندین سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد. این سپاهیان در چندین نبرد که بیشتر آنها در زمان خلافت عمر رخ داد، اغلب مناطق شام را با پیمان صلح گشودند.

د: بررسی پیمان های صلح مصریان با مسلمانان در منابع تاریخی، نشان می دهد که محتوای پیمان های مذکور شباهت زیادی به قرارداد صلح بیت المقدس دارد.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران فلفای نخستین، صفحه های ۴۹ تا ۵۱)

۵۶- گزینه ۳

(مبیه مهبی)

الف: تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان شکل گرفت: دوره نخست خلافت عباسیان
ب: هارون الرشید به قدرت و نفوذ زیادی در خلافت دست یافت: حک ۱۷۰-
۱۹۳ هجری قمری

ج: جنبش های استقلال طلبی بخش های وسیعی از قلمرو خلافت را فراگرفت:

۲۳۲ - ۶۵۶ هجری قمری (دوره ضعف و تجزیه)

د: فتح اندلس یکی از مهم ترین فتوحات مسلمانان بود: دوره امویان

(ترکیبی، صفحه های ۵۵، ۶۹ و ۷۰)

تاریخ (۲) - آشنا

۵۷- گزینه «۲»

(صبیه مهبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: از اقدامات موالی به‌شمار نمی‌رود.

د: از اقدامات عمر بن عبدالعزیز هشتمین خلیفه عباسی است.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۵۸- گزینه «۲»

(مهمربوالحسنی)

الف: یکی از نوادگان اسماعیل، پسر امام جعفر صادق، به نام عبدالله مهدی

حکومتی را در شمال افریقا (تونس و مراکش) بنیان نهاد.

ب: خلفای فاطمی پس از فتح مصر، شهر قاهره را برای رقابت با بغداد بنا کردند.

ج: در اواخر دوره فاطمی، حملات پیایی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی

و جنگ‌های صلیبی باعث بدتر شدن اوضاع این خلافت شد.

(پهوان اسلام در عصر فلاحت عباسی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۵۹- گزینه «۲»

(مهمربهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند

و تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند.

ت: بعد از آنکه دولت آل منذر (لخمیان) توسط خسرو پرویز از میان برداشته

شد، دسته‌ای (و نه همه آنها) از سپاهیان ساسانی، از قبیله‌های عرب مجاور

مرزهای ایران شکست خوردند. بر اثر این واقعه، عظمت قدرت ساسانیان در

چشم اعراب فرو ریخت.

(اسلام در ایران، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۶۰- گزینه «۱»

(صبیه مهبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج: منصور قیام دو تن از علویان را بی‌رحمانه سرکوب کرد.

د: ابن مقفع (روزبه ایرانی) مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود.

(پهوان اسلام در عصر فلاحت عباسی، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۶۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

مؤلفان تاریخ‌نگاری عمومی، تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. تا اواخر عصر قاجار نیز سنت تاریخ‌نگاری عمومی ادامه یافت.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۴)

۶۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

نتایج تحقیقات علمی باستان‌شناسان بر روی محوطه‌ها، بناها و آثار گوناگون تاریخی به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند. مانند بقایای شیر قلعه شه میرزاد در استان سمنان که با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی تطبیق داده می‌شود.

همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی می‌تواند روش مفیدی در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی باشد و یا اعتبار آن‌ها را مورد تردید قرار دهد.

(روش پژوهش در تاریخ: بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۶)

۶۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

یکی از علل اصلی مخالفت مشرکان با اسلام این بود که بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت سیاسی و تجاری مکه متزلزل شود و علت ظاهری نیز احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها بود.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۷)

۶۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

پ) پس از پیمان صلح حدیبیه، پیامبر (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

(امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۷، ۳۹ و ۴۱)

۶۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

یکی از مهم‌ترین فتوحات مسلمانان در زمان بنی‌امیه، فتح اسپانیا (اندلس) به دست سردارانی چون طارق بن زیاد و موسی بن نصیر بود. معاویه توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۵)

۶۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.

هشتمین خلیفه اموی، عمر بن عبدالعزیز بود که شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد از جمله دستور داد فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود. او همچنان دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع) را که معاویه به اجبار رسم کرده بود، منع کرد و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۵۶ و ۵۹)

۶۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف) ابوبکر بن ابی قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح

ب) پس از رحلت پیامبر و آغاز خلافت ابوبکر بن ابی قحافه، سه گروه با حکومت وی به مخالفت پرداختند:

۱) گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.

۲) گروه دوم، افرادی بودند که در واپسین روزهای زندگانی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند.

۳) گروه سوم، کسانی بودند که ابوبکر را به‌عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۶۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) عبیدالله مهدی، حکومت فاطمیان را در شمال آفریقا (تونس و مراکش) بنیاد نهاد.

ج) اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی خلافت فاطمیان در زمان مستنصر بود.

(یونان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۶۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به لحاظ اقتصادی، سرزمین‌های فتح شده، ثروتمند و دارای شهرها و روستاهای آباد و بزرگی بودند. اعراب، علاوه بر غنائم فراوانی که در جریان فتوحات کسب کردند، منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمین‌ها را نیز در اختیار خود گرفتند.

گزینه «۲»: مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه دین و فرهنگ جلوه‌گر شد.

گزینه «۴»: با فتح مصر، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۷۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) با روی کار آمدن سلسله‌های ایرانی در گوشه و کنار ایران، بیشتر ایرانیان مسلمان شدند.

ب) پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولاگرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند.

ت) از آنجا که اعراب تجربه چندانی در اداره امور دیوانی نواحی فتح شده نداشتند، اداره امور دیوانی، همچون گذشته در اختیار ایرانیان باقی ماند.

(اسلام در ایران، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۷ و ۸۷)

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(هیبه ممبئی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب: در ناحیه‌بندی، هر واحد با واحد مجاور تفاوت دارد.

د: نواحی انسانی در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند و به‌وجود می‌آیند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۴، ۱۵ و ۱۷)

۷۲- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند. آنها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند. برای مثال می‌توان به بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند اشاره نمود.

(انسان و تایمه، صفحه ۱۱ تا ۱۳)

۷۳- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

می‌دانیم به ازای هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، ۶ درجه سانتی‌گراد دمای هوا کاهش می‌یابد؛ پس:

$$\frac{3000}{1000} \Rightarrow 3 \times 6 = 18^\circ$$

بنابراین دمای قله، ۱۸ درجه سانتی‌گراد از سطح زمین سردتر است:

$$14^\circ - 18^\circ = -4^\circ C$$

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۷۴- گزینه «۲»

(هیبه مهبی)

علامت آب و هوا	نام آب و هوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	$+18^{\circ}\text{C}$ نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای روش گیاه
C	معتدل	$+18^{\circ}\text{C}$ تا -3°C است.	بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه کمتر از -3°C است.	بارش تابستان بیشتر از زمستان	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E (قطبی)	بسیار سرد	هیچ ماهی بیش از $+10^{\circ}\text{C}$ نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای روش گیاه

با توجه به جدول کوبن، در آب و هوای استوایی (گرم و مرطوب) بارش در تمام سال و مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی است. در آب و هوای سرد، بارش تابستان بیشتر از زمستان و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری است.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۸)

۷۵- گزینه «۳»

(هیبه مهبی)

چون زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست، پرتوهای خورشید در مدار 60° درجه به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را دربر می‌گیرند و مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در مدار 60° درجه، نصف منطقه استوایی است.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۷۶- گزینه «۳»

(کنکور تیر ۱۴۰۳)

کلوت (بار دانگ) در رسوبات نرم به‌جا مانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید. طی میلیون‌ها سال، باد شیارهایی موازی در این رسوبات ایجاد می‌کند. به تدریج بخش نرم را با خود می‌برد و بخش‌های سخت‌تر باقی می‌مانند.

دشت ریگی (رگ): وقتی در زمین‌های پوشیده از ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد، در طول زمان، سنگ‌های درشت بر جای می‌مانند و سطوحی پر از قلوه سنگ‌ها به‌وجود می‌آورند که به آن سنگ فرش بیابانی نیز می‌گویند.

(ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۷)

۷۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

نوع هر زیست‌بوم و ویژگی‌های آن به عوامل مختلفی مانند موقعیت جغرافیایی، شرایط آب و هوایی (دما، تبخیر، بارش)، شکل ناهمواری‌ها و ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها بستگی دارد.

تقسیم‌بندی زیست‌بوم‌ها سابقه‌ای طولانی دارد و کار پیچیده‌ای است. به‌طور کلی، بین متخصصان جغرافیای زیستی توافقی بر سر تعداد زیست‌بوم‌ها و تقسیم‌بندی آن‌ها وجود ندارد. برخی، زیست‌بوم‌ها را به دو دسته کلی زیست‌بوم‌های خشکی و زیست‌بوم‌های دریایی تقسیم کرده‌اند و برخی حتی تا ۱۶ بیوم خشکی و ۵ بیوم دریایی را در طبقه‌بندی خود ارائه کرده‌اند.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۴)

۷۸- گزینه «۳»

(مفهم ابوالحسنی)

تپه‌های نامتقارن، دارای شیب زیاد و پرتگاه هستند. در نقشه‌های توپوگرافی، در جاهایی که منحنی‌های میزان از یکدیگر فاصله دارند، شیب زمین ملایم است و در جاهایی که منحنی‌های میزان خیلی به هم نزدیک می‌شوند، شیب زمین تند است.

گزینه «۳»: یک تپه متقارن و دارای شیب یکنواخت است.

(مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۵)

۷۹- گزینه «۴»

(مفهم ابوالحسنی)

الف: خانواده زبانی چینی - تبتی، دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخن‌گوست، خانواده هند و اروپایی، گسترده‌ترین خانواده زبانی جهان است.

ب: زبان حامی زبان برخی مردم در شمال آفریقا و زبان سامی زبان مردم یهود و عرب است.

ج: زبان ایرانی، یکی از زیر شاخه‌های زبان هند و اروپایی است، زبان عربی از زیر شاخه‌های خانواده زبانی آفری - آسیایی است.

(نوامی فرهنگی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۸۰- گزینه «۳»

(مفهم‌های یعقوبی)

پدیده بخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

تشریح عبارت نادرست:

گزینه «۳»: درباره یک ناحیه فرهنگی در جنوب شرقی آسیاست و نه پدیده بخش فرهنگی.

(نوامی فرهنگی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۱)

فلسفه

۸۱- گزینه «۱»

(مهمر قاسمی)

فیلسوفی که در هستی‌شناسی عالم غیرماده را قبول ندارد، در انسان‌شناسی و علومی مثل اخلاق و روان‌شناسی هم نیز نمی‌تواند بعد غیرمادی را برای انسان بپذیرد و لذا انسان را موجودی صرفاً مادی و تک بعدی می‌داند.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۸۲- گزینه «۴»

(موسی سپاهی)

باورها فلسفه ما را می‌سازند و نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند؛ یعنی این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. فلسفه هرکس معنادهنده به زندگی اوست.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ما با باورهایی که درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت و ... داریم زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم.

گزینه «۲»: پی بردن به برخی از ریشه‌های فکری اطرافیان، مشروط به زیر نظرگرفتن اطرافیان و توجه به گفتار و رفتار آن‌ها است.

گزینه «۳»: اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۸۳- گزینه «۱»

(آزمین کرمی زرنزی)

در گذشته منجمان، اخترشناسان و کاشفان زیادی فکر می‌کردند که زمین صاف و مسطح است و این‌که نهایتاً پس از تحقیقات علمی و پیشرفت علم و فناوری به این نتیجه رسیده‌ایم که زمین کروی و گرد است، حاکی از پی بردن به اشتباهات گذشته است.

(امکان شناخت، صفحه ۴۸)

۸۴- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

سقراط روش بحث ثابته داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۸۵- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

الف) سوفسطائیان معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت.

ج) رسالت سقراط هم‌نشینی با افراد جامعه بود تا از او بپرسند و به او گوش دهند.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۴۰)

۸۶- گزینه «۴»

(مهمر قاسمی)

دانش فلسفه و تفکر فلسفی با هم متفاوت هستند. در دانش فلسفه قانونمندی مهم است و در تفکر فلسفی جدیت و پیوستگی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: تسلط به منطق، جزء شرایط ورود به تفکر فلسفی نیست.

گزینه «۳»: دانش فلسفه، عهده‌دار بررسی قانونمند پرسش‌های فلسفی است. اما هر انسانی می‌تواند وارد وادی تفکر فلسفی شود و ضرورتی برای وجود قانونمندی در تفکر فلسفی نیست.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

۸۷- گزینه «۱»

(موسی سپاهی)

تالس ماده اولیه هر چیزی را آب می‌داند و معتقد بود که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزها است و همه چیز در نهایت از آب ساخته شده است.

از این عبارت می‌توان نتیجه گرفت که در باطن جهان، کثرت راه ندارد و جهان در باطن خود یک چیز است و این یعنی جهان در باطن خود دارای وحدت می‌باشد.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

۸۸- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

معنا و مفهوم معرفت و شناخت روشن است و نیازی به تعریف ندارد. وقتی که از کودکی می‌پرسیم «می‌دانی توپت کجاست؟» و او می‌گوید «آری، می‌دانم» یعنی نسبت به معنای «می‌دانم» آگاه است.

(امکان شناخت، صفحه ۴۶)

۸۹- گزینه «۲»

(موسی سپاهی)

فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات و تبلیغات و تعصبات بنا نمی‌کند. فیلسوف با مردمان دیگر تفاوت دارد و آن اینکه ۱- فیلسوف درباره مسائل بنیادی به نحو جدی فکر می‌کند. ۲- با روش درست وارد مسائل بنیادی می‌شود. فیلسوف تابع برهان و استدلال است نه تابع افراد و اشخاص، پس دست کم برخی از مردمان دیگر بدون دلیل و برهان دنباله‌رو دیگران هستند و فیلسوف این ویژگی را ندارد.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۹۰- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم مثلاً بگوییم که «آیا می توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است. در نتیجه، شک در میزان توانایی انسان منطقی است.

(امکان شناخت، صفحه ۴۸)

فلسفه - آشنا

۹۱- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

با دقت در سؤال های دسته دوم (تفکر فلسفی) درمی یابیم که این قبیل سؤال ها مربوط به موضوعات اساسی و بنیادین است که بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع کننده برای آن ها، تصمیم گیری های انسان به نتیجه و سرانجام روشنی نخواهد انجامید. ملاصدرا مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را فطرت اول و ورود به پرسش های اساسی و تفکر در آنها را فطرت ثانی (دوم) می نامد.

(پیوستی فلسفه، صفحه های ۵ و ۶)

۹۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح موارد نادرست:

الف) هستی شناسی درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می کند.

ج) شاخه های فلسفه قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت شناسی را به محدوده های خاص منتقل می کنند و سپس قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می کنند.

د) امروزه بسیاری از رشته های علمی، دارای شاخه ای از فلسفه هم هستند.

(ریشه و شافه های فلسفه، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۹۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

- دوری از مغالطه ها ← فایده مربوط به جمله الف است.

- استقلال در اندیشه ← فایده مربوط به جمله ب است.

- رهایی از عادات غیرمنطقی ← فایده مربوط به جمله ج است.

(فلسفه و زندگی، صفحه های ۲۲ تا ۲۴)

۹۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

او معتقد بود ثروت، فضیلت به بار نمی آورد. او هم با ثروتمندان و هم تهی دستان هم نشینی داشت و مخاطب را به اندیشه و اعتراف به حقیقت وامی داشت.

هرکس که به سقراط گوش می داد، مسائل اساسی خداشناسی، اخلاق، سیاست و اجتماع را با او در میان می گذاشت.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

۹۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

انسانی که گرفتار جهل مرکب است، خود را دانا و بی نیاز از سؤال می داند (رد گزینه «۲») اما چنین نیست که هرگز نتواند به دانایی دست یابد (رد گزینه «۴»). انسان گرفتار جهل ساده، آگاهی دارد که نادان است (رد گزینه «۳»).

(زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۹۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تغییر و تحول دائمی جهان نظر هراکلیتوس است و پارمنیدس معتقد بود که نیستی در جهان راه ندارد. تالس، عنصر اولی جهان را آب و فیثاغورس اعداد و اصول اعداد می دانست و معتقد بود اصول ریاضی درباره تمام موجودات صادق است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه های ۳۱ و ۳۲)

۹۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تشریح مورد نادرست:

علی رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت ما در مجموع محدود است.

(امکان شناخت، صفحه ۴۵)

۹۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

در تمثیل غار افلاطون، در حد فاصل میان آتش و زندانیان راهی است بر بلندی که انسان ها و حیوانات و اشیای مختلف در این راه در حال رفت و آمد هستند (عالم مثل) و تصاویر و سایه های آنها بر دیوار مقابل زندانیان افتاده است.

نکته مهم درسی:

تمثیل غار افلاطون که در کتاب جمهوری افلاطون آمده، نشان می دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می کند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: درک حقایق به تدریج و نه به سرعت صورت می گیرد.

گزینه «۳»: غار نماد عالم طبیعت است و نه عالم هستی.

گزینه «۴»: در مرحله اول نمی توان در روشنائی نگریست و باعث درد چشم ها می شود.

(فلسفه و زندگی، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

۹۹- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

شناخت هستی و وجود، مربوط به حوزه هستی شناسی می باشد.

(ترکیبی، صفحه های ۱۳ و ۱۴ تا ۱۸)

۱۰۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

پیشرفت انسان، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. این پیشرفت به دو صورت در حال انجام است: ۱- از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده های جهان و گشودن شاخه های جدید

دانش ۲- از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آنها

(امکان شناخت، صفحه ۴۸)

دفتَر چَه پاسخ ?

عمومی یازدهم انسانی

۲۸ دی ۱۴۰۳

طراحان

فارسی (۲)	حسین پرهیزگار، مریم پیروی، نیلوفر صادقیان، محسن فدایی، احمد فهیمی، الهام محمدی
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، زهره رشوندی، فردین سماقی، محمد رضایی‌بغا، عباس سید شبستری، مرتضی محسنی‌کبیر، احمد منصوری
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، مجتبی درخشان گرمی، محمد مهدی دغلاوی، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	نیلوفر صادقیان	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	محسن رحمانی	امیرمهدی افشار		محمدصدرا پنجه‌پور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	محدثه مرآتی، فاطمه نقدی		سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه‌آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۱»

(ممن فدایی، شیراز)

«شاب» به معنای «جوان» است.

(لغت، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۳»

(مریم پیروی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: (وسائط: جمع واسطه، آنچه به مدد یا از طریق آن به مقصود می‌رسند) (جلبت: بزرگ است)

گزینه «۲»: (اصناف: جمع صنف، گونه‌ها، انواع، گروه‌ها)

گزینه «۴»: (خزاین: جمع خزانه، گنجینه‌ها)

(لغت، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۳»

(امیر فویمی)

الف) گزار

ب) سور

ج) قربت

د) قالب

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۴»

(ممن فدایی، شیراز)

فاقد «بدل» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «صلاح‌الدین زرکوب» و «حسام‌الدین چلیپی»، بدل است.

گزینه «۲»: «بهاء‌الدین»، بدل است.

گزینه «۳»: «محمدبن حسین خطیبی»، بدل است.

(دستور زبان، صفحه ۷۲)

۱۰۵- گزینه «۴»

(نیلوفر صادقیان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تواناترین، آن: صفت پیشین

گزینه «۲»: این: صفت پیشین - پرخروش: صفت پسین

گزینه «۳»: آن: صفت پیشین

گزینه «۴»: امواج سیماب‌گون، امواج لرزان، خیال تازه

توجه: گروه اسمی به صورت «آن امواج سیماب‌گون لرزان» است که «آن» وابسته پیشین، «امواج» هسته و «سیماب‌گون» و «لرزان» وابسته‌های پسین هستند.

(دستور زبان، صفحه ۴۳)

۱۰۶- گزینه «۳»

(مریم پیروی)

«زندان موصل» خاطرات اسیر آزادشده، اصغر رباط جزئی است و جواد کامور بخشایش آن را به نگارش درآورده است.

(تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۲»

(نیلوفر صادقیان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سر کشیدن» به «درخت ارغوان» نسبت داده شده و آرایه تشخیص و استعاره را به وجود آورده است.

گزینه «۳»: «دریای خون» استعاره از «سرخ‌آسمان هنگام غروب آفتاب»

گزینه «۴»: «آفتاب حسن» استعاره از «یار»

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۸- گزینه «۱»

(مسن فدایی، شیراز)

آرایه عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»، متناقض‌نما یا پارادوکس است.

«سخنش به همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد» شبیه بودن به همه و در عین حال شبیه نبودن به هیچ کس، آرایه متناقض‌نما دارد و «وجود حاضر غایب» جمع دو امر متضاد حاضر و غایب باعث به وجود آمدن آرایه پارادوکس شده است.

(آرایه، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۰۹- گزینه «۳»

(مسن فدایی، شیراز)

مفهوم «بیماری شاعر» نیامده است.

شربت خوردن: گناهکاری شاعر (از طمع و حرص کاری انجام دادم)

بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا: ناچاری شاعر

مگیر از من که بد کردم: استغفار شاعر

(مفهوم، صفحه ۷۸)

۱۱۰- گزینه «۲»

(نیلوفر صادقیان)

گزینه «۲» با صورت سؤال قرابت معنایی دارد و به گفتن اسرار عشق به کسی که توانایی شنیدن راز عشق را دارد، اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۶۲)

۱۱۱- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار، سبزوار، مشابه کتاب زرد)

در بیت صورت سؤال گزینه «۳»، «شد» در معنای «رفت» به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شد» فعل اسنادی است.

گزینه «۲»: «شد» فعل اسنادی است.

گزینه «۴»: «شد» فعل اسنادی است.

(لغت، صفحه ۱۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(مشابه کتاب زرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برگزار ← برگذار

گزینه «۲»: قربت ← غربت

گزینه «۴»: خواسته‌ایم ← خاسته‌ایم

(اعلا، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه «۳»

(بانگ کانون) (مشابه کتاب زرد)

«سید محمد دبیر سیاقی»، «استاد دهخدا»، «علامه علی‌اکبر

دهخدا»، «دکتر محمد معین» ← ۴ شاخص

(دستور زبان، صفحه ۴۳)

۱۱۴- گزینه «۴»

(الهام مومری، مشابه کتاب زرد)

بونصر: متمم (بونصر را: به بونصر)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «را»: نشانه متمم است؛ چون به معنای «برای» یا «در برابر» به کار رفته است.

گزینه «۲»: جمله مجهول: نبشته آمد (نبشته شد) ← جمله معلوم: نامه را نوشت. (در گذشته، با فعل‌های «آمدن» و «گشتن» فعل مجهول ساخته می‌شد.)

گزینه «۳»: نقش تبعی معطوف: علت و تب («تب» نقش تبعی معطوف دارد.)

(دستور زبان، صفحه ۱۸)

۱۱۵- گزینه «۱»

(نیلوفر صادقیان، مشابه کتاب زرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: بار داده آید ← فعل مجهول

گزینه «۳»: کشته آید ← فعل مجهول

گزینه «۴»: گشته بود ← فعل مجهول

(دستور زبان، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۱۶- گزینه «۴»

(نیلوفر صادقیان، مشابه کتاب زرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون کعبه حلقه در گوش نهاد ← تشبیه

گزینه «۲»: «سینه» مجاز از «وجود»

گزینه «۳»: «پر جوش بودن» کنایه از «آشفته بودن» و «حلقه

در گوش نهادن» کنایه از «اظهار بندگی کردن»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۲)

۱۱۷- گزینه «۲»

(بانگ کانون، مشابه کتاب زرد)

ب) تا غزل بعد: درخواست فرصت کوتاه

معنای بیت: ای روح دیوانه ما فرصتی کوتاه بده تا غزل بعد زنده بمانیم؛ زیرا که ما غیوریم و دور از مردانگی ماست که مرگ ننگینی داشته باشیم.

(مفهوم، صفحه ۴۸)

۱۱۸- گزینه «۴»

(بانگ کانون، مشابه کتاب زرد)

در گزینه «۴»، مجنون نهایت ایثارگری را در مورد لیلی نشان می‌دهد که برای هستی لیلی دعا می‌کند هرچند خودش نباشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وفاداری مجنون

گزینه «۲»: طلب عشق بیشتر

گزینه «۳»: آرزوی طول عمر برای لیلی

(مفهوم، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۱۹- گزینه «۴»

(نیلوفر صادقیان، مشابه کتاب زرد)

مفهوم گزینه «۴»، به «یاری رساندن و نیکی کردن به دیگران» اشاره دارد، اما سایر گزینه‌ها به «نکوهش تنبلی و دعوت به تلاش» اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

۱۲۰- گزینه «۳»

(الهام مومنی، مشابه کتاب زرد)

منظور از «خانه آب و گل آدم»، جسم انسان است.

(مفهوم، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

دین و زندگی (۲)

۱۲۱- گزینه «۲»

(مفسر بیاتی)

موارد «ب» و «ج» به درستی با یکدیگر ارتباط دارند.

بررسی نادرستی سایر موارد:

الف) مرد خردمند هنر پیشه را ← کشف راه درست زندگی

د) کامل‌تر بودن عقل ← بالاتر بودن رتبه در دنیا و آخرت

(درس ۱، صفحه‌های ۸، ۱۰ و ۱۲)

۱۲۲- گزینه «۴»

(مفسر بیاتی)

پویایی و روزآمد بودن دین اسلام: دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها، پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخگوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد.

(درس ۳، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۲۳- گزینه «۱»

(مفسر بیاتی)

«و السماء بنیناها باید و انا لموسعون: و آسمان را با «قدرت» خود برافراشتیم و همواره آن را «وسعت» می‌بخشیم.»
آیه به نظریه انبساط جهان اشاره دارد.

(درس ۴، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۷)

۱۲۴- گزینه «۴»

(عباس سیرشپستری)

یکی از علل فرستادن پیامبران، رشد تدریجی سطح فکر مردم است که رسول اکرم در این مورد می‌فرماید: «اَنَا معاشر...» و به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش یا تحریف می‌شد.

(درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۲۵- گزینه «۲»

(مرتضی مصطفی‌کبیر)

امیرالمؤمنین (ع) درباره متابعت کامل خویش از پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «من همچون بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود، از آن بزرگوار پیروی می‌کردم...» و «هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم، گفتم: ای پیامبر خدا، این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: این شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است.»

(درس ۸، صفحه ۹۷)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مرتضی مستوی کبیر)

امام علی (ع) در همان روزهای آغازین حکومتش به مسجد رفت و این گونه سخنرانی کرد: «... ای مردم، گروهی بیش از حق خود از بیت المال و اموال عمومی برداشته اند و جیب خود را انباشته اند و ملک و باغ خریده اند ... اینان در حقیقت ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده اند؛ اما بدانید که من حق مردم مظلوم را از اینان بازمی ستانم و از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت المال به طور مساوی خواهم داد.»

(درس ۸، صفحه ۱۰۳)

۱۲۷- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی رسد و امکان هدایت از مردم سلب می شود.

(درس ۵، صفحه ۶۱)

۱۲۸- گزینه «۳»

(زهرا رشونری)

تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: درست است اما مرتبط با «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است.

گزینه «۲»: این عبارت صحیح است اما مرتبط به ویژگی «محبت و مدارا با مردم» است.

گزینه «۴»: این عبارت صحیح است اما مربوط به ویژگی «محبت و مدارا با مردم» است.

(درس ۶، صفحه های ۶۹ تا ۷۱)

۱۲۹- گزینه «۱»

(ممد رضایی بقا)

حدود سه سال از بعثت پیامبر (ص) گذشته بود که این فرمان از جانب خداوند برای پیامبر (ص) آمد: «و انذر عشیرتک الاقرین: خویشان نزدیکت را انذار کن.» برای انجام این دستور، رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و برای نخستین بار حضرت علی (ع) را به عنوان جانشین خود معرفی نمود.

(درس ۷، صفحه ۸۴)

۱۳۰- گزینه «۱»

(امیر منصوری)

- تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث: حاکمان بنی امیه و بنی عباس، اغلب به اندیشه هایی میدان می دانند که به نفع آنان بود و قدرت آنان را تقویت می کرد. برخی از دنیا طلبان برای نزدیکی به حاکمان، احادیثی از قول پیامبر اکرم (ص) جعل می کردند و از حاکمان جایزه می گرفتند.

- تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت: تغییر مسیر از جامعه عدل محور نبوی به سمت جامعه راحت طلب و بی توجه به سیره پیامبر (ص) سبب شد که ائمه (ع) با مشکلات زیادی روبه رو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.

(درس ۹، صفحه های ۱۱۴ و ۱۱۶)

زبان انگلیسی (۲)

۱۳۱- گزینه «۱»

(رحمت اله استیری)

ترجمه جمله: «الف: چه لباس زیبایی! قیمت آن چقدر است؟»

«ب: ۱۵۰ دلار.»

(میتبی درفشان گرمی)

۱۳۴- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «در طول جلسه، در مورد چگونگی بهبود پروژه مان

تبادل نظر خواهیم کرد.»

(۱) تبادل کردن (۲) مصاحبه کردن

(۳) جلوگیری کردن (۴) حاوی بودن

(واژگان)

(عقیل مغمیری روش)

۱۳۵- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «طبق تجربه من، یک خانه آرام در جنگل مکانی

عالی برای استراحت و فرار از فشارهای جامعه مدرن است.»

(۱) توانایی (۲) فشار

(۳) وسیله (۴) ضربان قلب

(واژگان)

(مغمیری غلاوی)

۱۳۶- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «ترجیح می‌دهم شب‌ها خانه بمانم، بنابراین

به‌ندرت به دورهمی‌های اجتماعی مانند جشن تولدها، کنسرت‌ها

یا عروسی‌ها می‌روم.»

(۱) قطعاً (۲) به‌ندرت

(۳) به‌روانی (۴) اخیراً

(واژگان)

نکته مهم درسی: برای پرسش در مورد قیمت چیزی از

”how much“ استفاده می‌شود (رد گزینه‌های «۲ و «۴)). با توجه

به مفرد بودن ”dress“ نمی‌توانیم از ”do“ استفاده کنیم (رد

گزینه‌های «۲ و «۳)).

(گرامر)

(عقیل مغمیری روش)

۱۳۲- گزینه ۴»

ترجمه جمله: «من معمولاً وقتی خانه هستم، برای صبحانه یک

لیوان آبمیوه و یک تکه کیک شکلاتی می‌خورم.»

نکته مهم درسی: قید تکرار ”usually“ بین فاعل و فعل قرار

می‌گیرد (رد گزینه‌های «۱ و «۳)). واحد شمارش ”juice“ (آبمیوه)

”glass“ (لیوان) است (رد گزینه‌های «۲ و «۳)).

(گرامر)

(میتبی درفشان گرمی)

۱۳۳- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «دکتر معتقد است که من نیاز به مقداری استراحت

دارم، اما متأسفانه من زمان کمی برای استراحت دارم.»

نکته مهم درسی: کلمه ”rest“ (استراحت) غیرقابل شمارش است

(رد گزینه‌های «۱ و «۳)). با توجه به معنای جمله که به «کم بودن

وقت» اشاره دارد و مثبت بودن فعل جمله، در جای خالی دوم

نمی‌توانیم از ”much“ و ”a lot of“ استفاده کنیم (رد گزینه‌های

«۱ و «۴)).

(گرامر)

ترجمه متن درک مطلب:

مدتها پیش، دانشمندی به نام داروین گفت که تمام انواع مختلف حیات روی زمین از یک سلول کوچک به وجود آمده است. این ایده تکامل نامیده می‌شود. آن [تکامل] به ما کمک می‌کند درک کنیم که چگونه موجودات زنده در طول مدت زمانی بسیار طولانی تغییر کردند تا به آنچه امروز هستند تبدیل شوند.

کره زمین بسیار قدیمی است. با نگاه کردن به لایه‌های سنگ‌ها، می‌توانیم در مورد گذشته اطلاعاتی کسب کنیم. گاهی اوقات، فسیل‌هایی را در این سنگ‌ها پیدا می‌کنیم. فسیل‌ها بقایای گیاهان و جانورانی هستند که مدت‌ها پیش می‌زیسته‌اند. آن‌ها [فسیل‌ها] به ما نشان می‌دهند که حیوانات و گیاهان امروزی با آن‌هایی که [حیوانات و گیاهانی که] در گذشته بودند، متفاوت هستند. هرچه فسیل‌ها قدیمی‌تر باشند، متفاوت‌تر به نظر می‌رسند. چرا این‌طور است؟ چون تکامل اتفاق افتاده است.

وقتی دانشمندان موجودات زنده را مطالعه می‌کنند، آن‌ها متوجه می‌شوند که حیوانات و گیاهانی که مشابه هستند، به گروه‌هایی یکسان تعلق دارند. برای مثال، همه حشرات با هم مرتبط هستند. آن‌ها در خیلی از چیزها مشترک هستند، مانند [داشتن] شش پا، یک پوسته بیرونی سخت و چشم‌های مشابه. دانشمندان بر این باورند که همه حشرات از گروهی از حیوانات که مدت‌ها پیش می‌زیستند، به وجود آمده‌اند. آن‌ها همچنان همان طرح بدنی اولیه را دارند، اما در طول زمان به طرق مختلف تغییر کرده‌اند.

۱۳۷- گزینه «۱»

(عقيل ممبری روش)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر با توجه به متن، صحیح

نیست؟»

«دانشمندان حیوانات را براساس تفاوت‌هایشان گروه‌بندی

می‌کنند.»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۳»

(عقيل ممبری روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "they" در پاراگراف «۲» به

"fossils" (فسیل‌ها) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۴»

(عقيل ممبری روش)

ترجمه جمله: «پاراگراف «۳» عمدتاً در مورد چیست؟»

«چگونگی مرتبط بودن موجودات زنده»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۲»

(عقيل ممبری روش)

ترجمه جمله: «از متن می‌توانیم دریابیم که ...»

«خرس‌های امروزی با خرس‌هایی که ۵۰۰۰ سال پیش زندگی

می‌کردند، متفاوت هستند»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۲۸ دی

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سیدمحمدرضا مهدوی	ویراستار مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

متن صورت سؤال اعتقاد دارد بخش عمده‌ای از خلاقیت انسان در دوران ابتدایی زندگی او شکل می‌گیرد و این یعنی خلاقیت از نظر نویسنده امری اکتسابی است، به ویژه این که از این موضوع نتیجه می‌گیرد توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در اداره‌ی کلاس درس اهمیت ویژه‌ای دارد. دقت کنید عبارت گزینه ۳ «هم عبارت درستی است. ولی «فرض بدیهی» متن نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

نویسنده بند دوم متن را در ادامه‌ی تبیین نقش الگوی معلم بیان کرده است، که آموزش غیرمستقیم است در برابر آموزش مستقیم.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

عبارت گزینه پاسخ اعتقاد دارد رفتار خشونت‌آمیز دست اول کودکان، از میل به تقلید از بزرگسالان ناشی می‌شود که عاملی تأثیرگذار در آزمایش است و لزوماً مفهوم تأثیرپذیری ندارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۲

(ممد اصفهانی)

واژه‌ی «پیش: قبل» در خط دوم متن به اشتباه «بیشتر» نوشته شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

نگاه صوفیان به خداوند تا پیش از رابعه خشک و از ترس و اندوه بوده است و رابعه از این «بکائیان: گریه‌کنندگان» دور است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

وجه تمایز نگاه رابعه به زهد و رابطه‌ی انسان با خداوند، نگاه عاشقانه‌ی اوست و این که باید از حبّ بهشت و ترس از دوزخ دوری کرد. حافظ در بیت پاسخ، نه ندبی و نه عقبی را پاسخگوی نیازهای خود نمی‌داند و در برداشت عرفانی، می‌توانیم این را طلب یار از یار بدانیم، نه طلب چیزی دیگر از یار.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۲

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی، بر اساس کنکور دکتری سال ۱۳۹۳)

نبود نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان، به این معنا نیست که او در سال ۱۳۱۸ متولد شده است. به شرطی می‌توان از نبودن نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان به متولد شدن سال ۱۳۱۸ بودن او رسید که او حتماً در یکی از این دو سال متولد شده باشد.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲

(فرزاد شیرممدلی)

کافی بود فقط به یکان‌ها توجه کنید، ولی مجموع اعداد، ۱۹۲۴ است:

$$[م = ۴۰] + [ار = ۲۰۰] + [غ = ۱۰۰۰] + [س = ۶۰] + [ح = ۸] + [ر] =$$

$$[۲۰۰] + [ان = ۵۰] + [ل = ۱] + [ال = ۳۰] + [ه = ۵] + [س = ۶۰] + [ر] =$$

$$[۲۰۰] + [ک = ۲۰] + [ن = ۵۰]$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۵۹- گزینه ۴

(فرزاد شیرممدلی)

حمل: ۷۸

اسد: ۶۵

جدی: ۱۷

$$[ح = ۸] + [م = ۴۰] + [ل = ۳۰] =$$

$$[۱ = ۱] + [س = ۶۰] + [د = ۴] =$$

$$[ج = ۳] + [د = ۴] + [ی = ۱۰] =$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۰- گزینه ۴

(ممد کنی)

واژه‌ی «پوک» مدنظر است:

$$[پ = ۲] + [و = ۶] + [ک = ۲۰] =$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۱- گزینه ۱

(فرزاد شیرممدلی)

واژه‌ی «تولد» ساخته می‌شود که معنای «به دنیا آمدن» دارد.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۲- گزینه ۲

(فرزاد شیرممدلی)

واژه‌ی «عنابی» مدنظر است.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۳- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

کار باقی مانده، به اندازه سه ساعت کار با ظرفیت پنجاه درصد هشت گرمکن است و توان ما پنج گرمکن با ظرفیت پنجاه درصد و دو گرمکن با ظرفیت هفتادوپنج درصد است. اگر توان هر گرمکن $\square$ باشد، داریم:

$$3 \times \frac{1}{2} \square \times 8 = x \times ((5 \times \frac{1}{2} \square) + (2 \times \frac{3}{4} \square))$$

$$\Rightarrow 12 \square = x \times 4 \square \Rightarrow x = 3$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۴- گزینه ۲»

(ممیر کنی)

$$a * b = (a - b)(|a - b|)$$

پس:

$$8 * 6 = 2^2 = 4$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۵- گزینه ۳»

(فرزاد شیرممدری)

عدد روی هر شکل، تعداد چندضلعی‌های مجاور آن را نشان می‌دهد. «مجاور» به این معنا که همه یا بخشی از ضلع با همه یا بخشی از ضلعی از چندضلعی دیگر و یا رأسی از آن با رأس چندضلعی دیگری در تماس باشد.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۶- گزینه ۴»

(فاطمه، اسخ)

الگوی صورت سؤال نه مربع چهار در چهار دارد که در سه ردیف و سه ستون آمده‌اند و از بالا به پایین، هر مربع کوچک، در هر انتقال 90° ساعتگرد جابه‌جا می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه ۱»

(فاطمه، اسخ)

اگر شکل به جای پر شمال غربی رسم می‌شد، الگوی جایگزینی سه خط $\leftarrow \rightarrow$ در همه پرها درست می‌بود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۴»

(فاطمه، اسخ)

اگر تعداد بخش‌های رنگی شکل زوج باشد، از «الف» و اگر فرد باشد، از «ب» استفاده شده است. همچنین هم‌سو بودن شبه دایره‌های ن‌ها با «د» و هم‌سو نبودن آن‌ها با «ج» نشان داده شده است.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه ۱»

(فاطمه، اسخ)

وجه‌های روبه‌روی هم با حذف مربع‌های داده‌شده:

الف) ۳ و ۴/۸ و ۵/۶ و ۷

ب) ۳ و ۴/۸ و ۲/۶ و ۵

ج) ۳ و ۴/۸ و (۱-۶) و ۵ و ؟

د) ۳ و ؟ و ۴/۸ و (۱-۶) و ۵ و ۷

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه ۳»

(ممیر اصفهانی)

از دید شخص درون تابلو، نوار از «بالا چپ» به «پایین راست» می‌رود. در «بالا چپ» پشت ستون است و در «پایین راست» جلوی ستون.

(هوش غیرکلامی)